

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

26 april 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het BPA Finis Terrae en de aankoop van de Zwinbosjes in Knokke
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de beslissing van de Vlaamse regering om over te gaan tot de ontwikkeling van de Imalso-gronden gelegen tussen het Galgenweel en de Blancefloerlaan

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de gebieden voor de vestiging van kerninstallaties in de regio Dessel-Geel-Mol

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken in verband met de sanering van de zogenaamde brown fields

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de vergunning voor de bouw van de ringdijk van het gecontroleerd overstroomingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 26 april 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.02 uur.*

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het BPA Finis Terrae en de aankoop van de Zwinbosjes in Knokke

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, en tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het BPA Finis Terrae en de aankoop van de Zwinbosjes in Knokke.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn interpellatie behandelt het ontwerp van BPA Finis Terrae en de aankoop van de Zwinbosjes. Dit onderwerp vormt een oud zeer. Op mijn schriftelijke vraag 218 van 25 mei 2000 antwoordde mevrouw Dua, minister van Leefmilieu en Landbouw, dat de afdeling Natuur van Aminoal in december 1998 aan de Compagnie Het Zoute heeft voorgesteld om de Zwinbosjes te Knokke, die 220 hectare beslaan, in de minne te verkopen of te verhuren aan het Vlaams Gewest. De Compagnie Het Zoute wees het voorstel niet meteen af, maar vroeg om bijkomende uitleg. De afdeling Natuur van Aminoal gaf ondertussen de gevraagde uitleg, maar de Compagnie heeft nog steeds niet officieel gereageerd. Minister Dua vertelde dat de verwerving van de Zwinbosjes een van de topprioriteiten van het duinenbeleid vormt.

Tijdens de vorige legislatuur heb ik samen met de heer Maes en gesteund door mensen van andere

fracties, naar aanleiding van het duinendecreet gewerkt rond dit thema. We waren eerst van plan om een voorstel van decreet in te dienen waardoor de duinen effectief konden worden verworven. Het overblijvende duingebied van 3.800 hectare is immers voor twee derden in handen van privé-persoon. We zijn verheugd dat in 2001, 180 miljoen frank wordt vrijgemaakt voor de aankoop van duinen. Sinds 1998 werden reeds een aantal belangrijke duingebieden aangekocht. De totale oppervlakte ervan bedraagt 138 hectare. We staan met andere woorden achter het gevoerde beleid.

Mijnheer de minister, een tijdje geleden vernamen we via een persmededeling van organisaties voor natuurbehoud zoals Natuurreservaten, Bond Beter Leefmilieu en De Wielewaal, dat u van plan bent om het ontwerp van BPA Finis Terrae goed te keuren. Het ontwerp van BPA voorziet onder meer in het optrekken van twee enorme en luxueuze flatgebouwen op de plaats van de cafetaria van het verkrotte zwembad. Dat zwembad is ondertussen al meer dan twintig jaar gesloten en ligt in het duingebied zelf. Het versteend gedeelte dat bestaat uit de cafetaria en de parking, liggen net naast de Zwinbosjes.

De site is een typisch voorbeeld van ruimtelijke ordening in Vlaanderen. In het oorspronkelijk gewestplan Brugge-Oostkust vormde het een groengebied dat aansloot bij de Zwinbosjes. Na het openbaar onderzoek en rekening houdend met de bestaande toestand, werd de bestemming van het zwemdokterrein in 1977 gewijzigd. Het werd 'gebied voor dagrecreatie'. Het zwembad bleef slechts twee jaar open. Sindsdien staan het bad en de bijhorende accommodatie te verkrotten. Het gaat in feite over een weldoordachte verkrotting. Heel wat vastgoedprojecten werden voorgesteld voor die plek, gaande van een jachthaven, over een golfterrein tot een congrescentrum. De vorige regeringen veeiden al deze voorstellen van de tafel omwille van het belang van de Zwinbosjes.

Van Nieuwkerke

Het BPA Finis Terrae omvat de sloping van de verkrotte delen van het zwemdok in het licht van natuurherstel, maar ook de vervanging van het cafetariagebouw door flatgebouwen. Het verkrotte zwemdok werd reeds in het duinendecreet van 1993 aangeduid als beschermd gebied. De afbraak had bijgevolg reeds lang moeten worden uitgevoerd. De opname in een BPA is in feite overbodig.

De eventuele goedkeuring van het ontwerp van BPA houdt een beloning in voor 25 jaar volgehouden vastgoedspeculatie. We kunnen dit gegeven niet onder stoelen of banken steken. In ruil voor dit cadeau, zal het duingebied, de Zwinbosjes, immers door de Compagnie Het Zoute worden verpacht aan de gemeente Knokke-Heist. Het gemeentebestuur zou het gebied beheren. Er moet trouwens nog heel wat werk worden verricht. Zo liggen er nog steeds betonnen paden uit de Tweede Wereldoorlog in het gebied. De natuur heeft dringend behoefte aan herstel. Dat geldt trouwens ook voor de rest van de schaarse duingebieden langs onze kust.

We kunnen niet ontkennen dat een bijkomende hoogbouw horizonvervuiling tot gevolg zal hebben. De druk op het waardevolle gebied, de Zwinbosjes, zal erdoor eveneens worden verhoogd. De hoogbouw die in het ontwerp van BPA werd ingeschreven, is landschappelijk en ecologisch moeilijk verdedigbaar en dus niet toelaatbaar.

Over dit alles heb ik een viertal concrete vragen, die ik in mijn interpellatieverzoek heb gericht aan de minister van Ruimtelijke Ordening en aan de minister van Leefmilieu. Het gaat hier immers om zaken die betrekking hebben op de bevoegdheden van beide ministers.

Mijn eerste vraag is heel kort. Werd bij de behandeling van het ontwerp van BPA het advies van het Instituut voor Natuurbehoud gevraagd? Zo ja, hoe luidt dat advies dan?

Zo kom ik bij mijn tweede vraag. We weten dat het gebied van de Zwinbosjes ook op internationaal niveau als een waardevol gebied wordt omschreven. In het kader van de Europese regelgeving zijn ze opgenomen als vogelrichtlijngebied en als habitatrichtlijngebied. Wordt tussen de Vlaamse minister bevoegd voor natuurbehoud en de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening overleg gepleegd omtrent dit BPA?

Mijn derde vraag luidt als volgt. Werd sedert mei 2000 enige vooruitgang geboekt in de onderhandelingen tussen de afdeling Natuur van Aminal en de Compagnie Het Zoute omtrent de verkoop in der minne aan het Vlaams Gewest van de Zwinbosjes?

Zo kom ik bij mijn vierde en laatste vraag. Is het niet aangewezen een beslissing over het BPA Finis Terrae en over ieder ander mogelijk dossier inzake ruimtelijke ordening dat betrekking kan hebben op de Zwinbosjes, het Zwin of de omgeving ervan, uit te stellen tot de Zwinbosjes zijn aangekocht door het Vlaams Gewest, en dit tegen de gangbare prijs voor kustduinen?

In het verleden heeft men schatters aangesteld, ook in opdracht van de Compagnie. Dat ging toen om fenomenale bedragen van meer dan een miljard frank. Men rekende natuurlijk in de prijs per vierkante meter bouwgrond. Hier moeten we rekenen in de prijs per vierkante meter natuur.

Als er overleg en samenwerking is, moeten we ervoor zorgen dat we harde garanties krijgen dat het gebied definitief gevrijwaard wordt van elk speculatief vastgoedproject. We moeten er immers naar streven dat dit dossier, dat al jarenlang aansleept, eindelijk een einde krijgt. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat de belangrijke internationale natuurwaarden in stand worden gehouden.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me heel kort maar krachtig bij deze interpellatie aansluiten. Voor ons is het duidelijk dat er voor dit gebied maar één herbestemming mogelijk is. Het gaat dan uiteraard om de bestemming natuurherstel. Er is een bestemmingswijziging nodig van dagrecreatie naar natuurgebied met wetenschappelijke waarde. We moeten de bouwvallige gebouwen afbreken, zodat de natuur zichzelf kan herstellen. Dat is onze optie. Een appartementsgebouw op die plaats is voor ons onaanvaardbaar. Dat zou immers verre gaande ongunstige gevolgen hebben voor de Zwinbosjes in het duinengebied.

Er zijn nog een aantal aspecten waar we rekening mee moeten houden. Zo moeten we bijvoorbeeld aandacht hebben voor het aspect van de waterhuishouding. De heer Van Nieuwkerke heeft al gezegd dat het hier gaat om een internationaal beschermd vogelrichtlijn- en habitatrichtlijngebied. Het gebied bevat ook zeewerende duinen.

Declercq

Ik wil ook gebruik maken van deze interpellatie om nog eens te benadrukken dat de kust reeds in zeer sterke mate 'vernietigd' is door alle gebouwen die daar zijn neergezet. De zee en de duinen zelf zijn natuurlijk wel mooi, maar de gebouwen aan de kust staan daarmee in schril contrast. Als men hier nu ook nog een gebouw zou zetten, dan zou dat de druppel zijn die de 'kustemmer' doet overlopen. Ik vraag dan ook dat men op een zo ruim mogelijke manier de Zwinbosjes zou aankopen.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het gaat hier om een echt symbooldossier. De VU&ID-fractie wil iedereen wijzen op het belang van de beslissing terzake.

We kunnen ongetwijfeld stellen dat er in dit verband een continu beleid wordt gevoerd, waarbij de huidige regering – en eigenlijk ook wel al enigszins de vorige regering – zeer veel belang hecht aan duinenbescherming. Dit werd onder andere geformaliseerd in het duinendecreet. Daarna zijn een aantal beslissingen genomen die daarop voortgaan en dus als het ware die continuïteit belichamen.

Dit is een van de dossiers waarmee men aan iedereen duidelijk kan maken of men hetzelfde beleid voortzet. Vroeger werden pogingen ondernomen om een bouwbestemming te geven aan dit gebied. Dat is toen nooit doorgegaan. Nu bevinden we ons opnieuw op een culminatiepunt.

Mijnheer de minister, iedereen kijkt met zeer veel aandacht uit naar uw beslissing. Er werden in deze zaak een aantal verdachtmakingen geuit – zowel vanuit het politieke milieu als vanuit andere milieus – waarvan ik vind dat u ze meteen de kop moet indrukken.

Ik wil ook nog even reageren op wat mevrouw Declercq heeft gezegd. Zij beweert dat de kust volledig verwoest is.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik had het over de gebouwen aan de kust, die het landschap volledig verknoeien.

De heer Jan Loones : Mijns inziens is onze kust nog altijd een van de mooiste gebieden in West-Europa. Er springen natuurlijk wel een aantal gebieden uit. Ik denk daarbij aan de Westhoekduinen, of aan het Zwin met de Zwinbosjes. De VU&ID-fractie vraagt dan ook met aandrang dat de Vlaamse

regering in dit dossier een duidelijke beslissing zou nemen in het voordeel van het duinenbehoud.

Wij hebben wel altijd gesteld dat het privé-belang niet mag worden opgeofferd aan het algemeen belang. Het Vlaams Gewest moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Het zou bijvoorbeeld een schadevergoeding kunnen betalen. Nog beter zou uiteraard zijn dat het Vlaams Gewest het gebied zou aankopen. Dat zijn echter zaken die verder in de toekomst beslist moeten worden.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, men heeft het hier al uitvoerig over het dossier gehad. Zelf wil ik iets dieper ingaan op de sfeer die rond het dossier hangt en over de 'enclave' Knokke-Heist. Als wordt gesproken over dossiers in verband met Knokke, gaat men nogal dikwijls uit van de gedachte 'le roi danse – en graaf Lippens spreekt'. Het dossier bevindt zich momenteel een beetje in die sfeer.

Deze week staat er in het tijdschrift Knack een briljant overzicht van wat er gebeurt met Knokke. Ik zou dan ook niet zeggen dat het hier louter om een symbooldossier gaat. Eigenlijk verwacht men aan de kust dat het dossier zal worden goedgekeurd, omdat het van graaf Lippens komt. Dat zou natuurlijk een zeer slecht signaal zijn. De andere sprekers hier hebben daarvoor al voldoende argumenten aangebracht.

De voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer Jacques Devolder : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb een inventaris opgevraagd van de administratieve voorgeschiedenis van dit dossier. Deze zaak sleept al een hele tijd aan. Ik zal me echter beperken tot de voorbije jaren.

Toen het voorontwerp werd besproken, was er in de gemeenteraad van Knokke geen enkele tegenstem. Bij de bespreking van het definitieve ontwerp werden uiteraard ook bezwaarschriften geanalyseerd. Ik kan best begrijpen dat bepaalde groeperingen een bepaalde visie verdedigen. Hoe dan ook, bij die bespreking waren er drie tegenstemmen.

Dan gaat het dossier naar de bestendige deputatie. Iedereen weet wel hoe die is samengesteld in West-Vlaanderen. Agalev is daar niet in vertegenwoordigd. Binnen die bestendige deputatie waren er

Devolder

geen tegenstemmen. Er kwam dan ook een gunstig advies.

We moeten in dit dossier een pragmatische houding aannemen. Dat is in het belang van de Knokse gemeenschap, en uiteraard ook in het belang van een ruimere gemeenschap. Het toerisme is heel belangrijk voor de Vlaamse kust. Er moet dus aan kustontwikkeling worden gedaan.

Ik wil tot slot ook nog het volgende zeggen. Ik heb de discussie over het duinendecreet meegemaakt als lid van de commissie. We moeten uiteraard onze duinen beschermen, maar ik heb toen toch wel een aantal zeer vreemde afbakeningen opgemerkt die zeker niet altijd in het voordeel van de zeer grote promotoren waren. Laten we dus naar een pragmatische oplossing streven.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil duidelijk stellen dat ik beter dan wie ook besef dat we hier andermaal met een bijzonder delicaat dossier opgezadeld worden, dat ook een heel aparte voorgeschiedenis heeft.

Ik wil nog niet op de conclusies vooruitlopen. De heer Devolder heeft het woord 'pragmatisch' gebruikt. Dat begrip kan men zowel op een positieve als op een negatieve manier invullen. Eén ding weet ik echter zeker. Ik heb hierover met heel wat partijen gesproken, en die willen allemaal een oplossing.

Daarnet werd naar het duinendecreet verwezen. Bij de eerste versie ervan was ik nog meer mediaspecialist dan leefmilieuspecialist. Bij de tweede versie was ik echter voorzitter van deze commissie. Meer dan wie ook heb ik de totstandkoming van dat tweede duinendecreet mogen meemaken. Ik heb het zopas ook nog eens gevraagd aan de huidige voorzitter : heel deze commissie had toen de ambitie om tot een maximalistische versie te komen.

Ik weet dat er toen nog slechts één correctie is doorgevoerd, meer bepaald met betrekking tot de gemeente Westende, om een arrest bij de Raad van State te vermijden. Voor het overige is dus echt alles opgenomen in het decreet. Het betrof hele katernen in het Belgisch Staatsblad met kaarten en beslissingen. Het Vlaams Parlement is op dat moment zorgvuldig opgetreden.

Het BPA 'Finis Terrae' heeft betrekking op een overgangszone tussen het bebouwde deel van Knokke en het belangrijkste natuurgebied op Vlaams niveau, namelijk het Zwingebied. Er zal wel niemand twijfelen aan de waarde van dat Zwingebied. Op de rand van een waardevol natuurgebied ligt uiteraard een waardevol overgangsgebied.

Het verhaal van dit dossier werd hier al door de commissieleden gedaan. Het gaat om gebouwen en constructies die voor een groot deel al bijna twintig jaar buiten werking zijn gesteld. Op een zondagmorgen in januari ben ik naar de bewuste plaats gereden. Ik ben door een opening in de omheining gekropen en heb daar dan rustig en in eenzaamheid rondgelopen.

Ik zag het gebouw waar de vogels binnen en buiten vlogen. Het was net de film 'The birds' van Hitchcock. Toen ik daar aankwam, werd ik door die vogels op een hevig gekrijs onthaald. Ik ben ook gaan kijken naar het leegstaande zwembad. Dat biedt echt een hallucinant beeld. Als men op het terrein rondwandelt, ziet men perfect waar de natuurwaarde zit. Men ziet ook perfect wat versteend is.

Na een uurtje heb ik beslist opnieuw te vertrekken. Ik zag toen dat men de tafels aan het dekken was in de cafetaria. De horecafunctie was daar dus nog in gebruik. Ik ben er een pint gaan drinken, en aan de toog heb ik het hele verhaal gehoord van de 'swimming pool'. Mijn bezoek speelde zich af vóór de zaak-Opgrimbie : ze kenden mij dus nog niet goed.

Iedereen weet ondertussen wel wat de situatie is met betrekking tot het gewestplan en met betrekking tot het duinendecreet. De plaats van het zwembad valt onder het duinendecreet. Het is dus duidelijk dat daar nooit iets mee gerealiseerd kan worden.

Hier werd al verwezen naar de voorgeschiedenis van deze zaak. Er waren de diverse plannen : het megalomane congrescentrum, de congresfunctie, wonen of horeca. In 1991 werd een MER opgesteld. Daarna werd dan een eerste BPA opgesteld, dat nooit is goedgekeurd.

Uiteindelijk is men gestart met het BPA nr. K-28 'Finis Terrae'. Dit werd op 24 februari 2000 door de gemeenteraad voorlopig aanvaard. Het openbaar onderzoek, waaraan het aanlegplan werd onderworpen, nam een aanvang op 20 maart 2000 en werd op 20 april van dat jaar afgesloten met twee

Van Mechelen

bezwaarschriften, beide afkomstig van milieuverenigingen.

Het ontwerpplan werd uiteindelijk gunstig geadviseerd door de gemeentelijke commissie van advies voor de ruimtelijke ordening in haar zitting van 19 juni 2000 en werd door de gemeenteraad definitief aanvaard in de zitting van 29 juni 2000. Dit gebeurde met 20 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Daarna werd het advies ingewonnen van de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen. Dat advies werd verstrekt op 3 augustus 2000. In dat besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen wordt uitsluitend gestipuleerd dat het BPA 'Finis Terrae' met gunstig advies aan de hogere overheid zal worden voorgelegd.

Inzake het BPA stelde mevrouw Declercq mij op 6 juli 2000 een vraag om uitleg. In mijn antwoord stelde ik onder meer dat het mijns inziens onontbeerlijk was dat inzake dat BPA overleg werd gepleegd met de afdeling Natuur en met het Instituut voor Natuurbehoud. Ik heb dan ook mijn administratie verzocht het advies in te winnen van het Instituut voor Natuurbehoud, daar de afdeling Natuur in het kader van de officiële adviesaanvraag omtrent het voorontwerp van BPA reeds een advies had uitgebracht.

De afdeling Natuur buitendienst West-Vlaanderen wijst in haar advies van 7 maart 2000 op een aantal negatieve effecten inzake natuurbescherming: een toename van de recreatiedruk, een toename van de verstoring en onnatuurlijke predatie door loslopende huisdieren, en de beïnvloeding van het windklimaat en eventueel van de grondwaterhuishouding. Er wordt tevens op gewezen dat het BPA onderworpen is aan de Europese habitatrichtlijn.

Op 16 oktober 2000 werd door de afdeling Ruimtelijke Planning van mijn administratie op mijn uitdrukkelijk verzoek het advies ingewonnen van het Instituut voor Natuurbehoud. Die datum is niet toevallig: zoals u weet is dat een week na de gemeenteraadsverkiezingen. Het dossier is al die tijd rustig blijven liggen, omdat ik het absoluut uit de politieke commotie wilde houden. Op 20 december 2000 deelde het Instituut zijn standpunt inzake het BPA mee. Het cafetariagebouw en de bijbehorende parkeerinfrastructuur werden bij besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 uit het beschermd duingebied gelicht omwille van hun feitelijke toestand, namelijk het actueel gebruik van

de gebouwen. Dat stemt overeen met wat gebeurde bij de definitieve vastlegging van het gewestplan Brugge-Oostkust. De bestemming van het gehele zwembadterrein, dat op het ontwerpgewestplan als groengebied was ingekleurd, werd toen veranderd in gebied voor dagrecreatie, in functie van de in 1977 heersende feitelijke toestand.

Het Instituut voor Natuurbehoud formuleerde tevens een aantal beleidsaanbevelingen die in essentie betrekking hebben op het niet verder versterken van het ruimtegebruik in deze zone. Het spreekt vanzelf dat het Instituut voor Natuurbehoud terecht opmerkt dat de beste oplossing is om van het hele domein natuurgebied te maken en het juridisch proberen onder te brengen bij het Zwinreservaat. Laten we niet vergeten dat we niet alleen over een versteende zone en een achtergrondzone praten, maar ook over de Zwinbosjes. Alles samen gaat het om meer dan 220 hectare.

Op 23 maart 2001 heeft de gemeente Knokke-Heist ter aanvulling van de toelichtings- en motivatienota die gevoegd is bij haar definitief dossier voor de afdeling Ruimtelijke Planning van mijn administratie, in supplementaire orde een lijvige studie ingediend, getiteld 'Onderzoek naar de belangrijkste milieueffecten bij de realisatie van het BPA Finis Terrae'. Dit onderzoek werd uitgevoerd door de BVBA Milieustudies Antes uit Antwerpen, in opdracht van de West-Vlaamse Intercommunale. Ik heb het Instituut voor Natuurbehoud om commentaar gevraagd op dit onderzoek. Het gaat om een vrij lijvige studie, en mijn kennis reikt niet ver genoeg om ze te beoordelen.

Het BPA-dossier werd mij heden nog niet ter beslissing voorgelegd door mijn administratie.

Ik zal proberen de andere vragen samen te beantwoorden. De teneur van de vragen is immers duidelijk. In dit dossier kunnen enkel op basis van feiten uitspraken worden gedaan. De vooradviezen van de gemeenteraad, de deputatie en de gemeentelijke commissie zijn duidelijk. Deze instanties zijn natuurlijk zeer nauw bij de zaak betrokken. We proberen zo objectief mogelijk te oordelen en door het inwinnen van de adviezen van de afdeling Natuur en het Instituut voor Natuurbehoud tot een evenwichtige besluitvorming te komen.

Op 21 maart 2001 werd over dit dossier op mijn initiatief een vergadering georganiseerd waarop minister-president Dewael, minister Dua en ikzelf aanwezig waren. Er is dus inderdaad overleg gepleegd tussen de bevoegde ministers voor natuurbehoud en ruimtelijke ordening over het BPA Finis

Van Mechelen

Terrae. Het spreekt voor zich dat dit overleg loopt op het niveau van ministers, kabinetten en administratie. Het is ons doel een zo duidelijk mogelijk standpunt van de Vlaamse regering voor te bereiden.

Wat betreft de verkoop in der minne aan het Vlaams Gewest van de Zwinbosjes, zijn noch mijn administratie, noch mijn kabinet, noch ikzelf betrokken bij de onderhandelingen. Dit is niet meer dan logisch. Deze aangelegenheid behoort integraal tot de bevoegdheid van de minister van Leefmilieu. Zij stelde: 'In haar recentste brief deelde de Compagnie Het Zoute mee aan de Aministratie-afdeling Natuur, verwijzend naar de interesse die de gemeente Knokke-Heist en de provincie West-Vlaanderen eveneens zouden vertonen voor de aankoop van de Zwinbosjes, 'bepaalde evoluties af te wachten met betrekking tot onder andere de opstelling van een beheersplan'.

De gemeente Knokke-Heist zou immers opdracht hebben gegeven aan de West-Vlaamse intercommunales voor economische expansie, huisvestingsbeleid en technische bijstand om een beheersplan voor de Zwinbosjes te ontwerpen, nog voor het gebied zou worden aangekocht of gehuurd door een of andere overheid. Inmiddels heeft de provincie West-Vlaanderen echter laten weten vanaf dit jaar – 2001 – geen duinengebieden meer te zullen aankopen en het aankoopbeleid van kustduinen over te laten aan het Vlaams Gewest.

Anderzijds ben ik' – minister Dua dus – 'van oordeel dat het gemeentebestuur het beheer van een dermate internationaal belangrijk duin- en duinpolderovergangsgebied beter overlaat aan het Vlaams Gewest. Er kan geconcludeerd worden dat er in de onderhandelingen tussen het Vlaams Gewest en de Compagnie Het Zoute sinds vorig jaar geen vooruitgang meer werd geboekt.'

Tot besluit merk ik op, voor degenen die daar aan mochten twijfelen, dat ik vragende partij ben om de onderhandelingen over de gehele of gedeeltelijke verwerving van de terreinen te intensifiëren, zodat het Vlaams Gewest een feitelijke buffer kan realiseren. Dit was ook het onderwerp van de vergadering van 21 maart 2001. Het gaat om een gigantisch gebied. De vraag is hoever we moeten gaan en wat we kunnen realiseren. Op zeker moment zal men een keuze moeten maken, en dat zal een vreselijke beslissing zijn, wie ze ook moet nemen. Ofwel behouden we de volgende vier à vijf jaar het status quo, ofwel onderzoeken we hoever

we kunnen geraken, en wat de beperkingen en de prioriteiten zijn. Die discussie moet in de grootst mogelijke openheid worden gevoerd. Zowel de Compagnie Het Zoute als het Vlaams Gewest moeten een duidelijk standpunt innemen.

Ik heb de sleutel op de deur. Het BPA Finis Terrae ligt bij de administratie en zal in de loop van de volgende weken op mijn kabinet belanden. Ik verbind mij ertoe dit BPA niet goed te keuren vóór het Vlaams Gewest en de Compagnie Het Zoute klaarheid scheppen over hun visie op de bestemming van de volledige Zwinbosjes, ter grootte van 220 hectare. Ik wil weten wat de agenda is van de Compagnie, en of ze misschien een geheime agenda heeft. Ik ben het ermee eens dat een zo groot mogelijke verwerving van de Zwinbosjes de enige absolute garantie is voor de realisatie van een groene buffer aan de rand van het Zwin. Ik zou het niet op prijs zou stellen dat het stadsbestuur gebruikmaakt van de mogelijkheid om een rappelbrief te sturen, waarna ik binnen de 45 dagen een beslissing moet nemen. Als men dit juridisch correcte middel uitspeelt, weet ik nu al wat mijn beslissing zal zijn.

We moeten als grote mensen rond de tafel gaan zitten en proberen een gezamenlijke visie te ontwikkelen, die wat mij betreft maximaal gericht mag zijn op natuurbehoud. Ik denk evenwel dat we nooit uit de discussie zullen geraken als we niet het minste pragmatisme aan de dag leggen. We zullen dus moeten beslissen hoever we willen gaan.

We hebben op 21 maart afgesproken dat minister Dua de onderhandelingen nieuw leven zal inblazen. Ik meen begrepen te hebben dat Inspectie van Financiën bereid is alle activiteiten in deze zone te steunen. In afwachting hiervan wordt dit BPA niet goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de minister, het gaat inderdaad om een moeilijk en historisch zwaar beladen dossier. Ik dank u, minister Dua en de hele regering voor uw krachtige, duidelijke en moedige houding.

Ik hoop dat er binnen enkele weken of maanden een definitieve oplossing wordt bereikt. Samen met enkele collega's zal ik een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer Jacques Devolder : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik weet wat de brede Knokse gemeenschap denkt over dit dossier. Wie geen fundamentalist van de ene of de andere strekking is en de zaken goed analyseert, ziet dat er een oplossing mogelijk is die zowel rekening houdt met natuurbehoud als met de andere elementen. Het belangrijkste is dat de minister gezegd heeft dat we hem niet administratief moeten afdreigen en dat hij de onderhandelingen een kans wil geven.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord, maar het spreekt vanzelf dat wij graag een zo groot mogelijk natuurgebied beschermd zien.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, hoewel ik destijds nog geen lid van het Vlaams Parlement was, heb ik de totstandkoming van het duinendecreet met veel interesse gevolgd.

De minister merkte op dat iedereen het erover eens was om te kiezen voor de maximalistische optie. Dat moet wel worden begrepen in de context van de criteria die het Instituut voor Natuurbehoud toen vooropstelde. Eén criterium was bijvoorbeeld het minimum van twee hectare. Wie de voortgang van de voorbereidingen nauwkeurig bijhield, weet dat in de eerste versie sprake was van een halve hectare, en in de tweede versie opeens van twee hectare. Dat is uiterst geschikt voor een bepaalde vorm van duinenbescherming, namelijk natuurbehoud, maar is niet voldoende voor andere vormen, zoals de creatie van open ruimtes in bebouwde omgevingen. Ik wil geen nieuw debat beginnen, maar hier toch even de aandacht op vestigen, om de indruk weg te nemen dat iedereen het daar volledig mee eens was.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwkerke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de beslissing van de Vlaamse regering om over te gaan tot de ontwikkeling van de Imalso-gronden gelegen tussen het Galgenweel en de Blancefloerlaan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caluwé tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie en tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de beslissing van de Vlaamse regering om over te gaan tot de ontwikkeling van de Imalso-gronden gelegen tussen het Galgenweel en de Blancefloerlaan.

Minister Van Mechelen zal ook antwoorden in naam van minister Stevaert.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 23 maart 2001 besliste de Vlaamse regering om een samenwerkingsakkoord af te sluiten met de NV Prestibel over de ontwikkeling van de vroegere Imalso-gronden tussen het Galgenweel en de Blancefloerlaan.

Op zich is dit een zeer verdienstelijk project, dat past in de taken die het grootstedelijk gebied Antwerpen kreeg toebedeeld in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen. Het zal leiden tot de creatie van een bijkomend en gevarieerd aanbod aan woningen in een kwalitatieve omgeving. Dit samenwerkingsakkoord is dus zeker een goede beslissing.

Er moeten evenwel een aantal voorwaarden worden vervuld, in de eerste plaats aangaande de zeilsport, die intensief wordt beoefend op het Galgenweel. Niet minder dan 3.500 zeilers maken er gebruik van. In de wijde omgeving is voor hen geen alternatief te vinden. De plannen van Prestibel zijn al bijna tien jaar oud. De oorspronkelijke plannen waren zeer nadelig voor de zeilers. De wind werd hen namelijk letterlijk uit de zeilen genomen. In deze plannen werd de noordwestelijke uitstulping

Caluwé

van het Galgenweel geïntegreerd in het project, wat ze onbruikbaar maakte voor zeilers. Daarbij werd aan de noordwestelijke kant van het Galgenweel hoogbouw gepland. Dat zou de wind weg nemen. Pas na een afstand van zeven maal de hoogte van een gebouw herneemt de wind zich. Een groot deel van het Galgenweel zou door deze plannen ongeschikt worden voor de zeilsport.

Mijnheer de minister, zien de huidige plannen er nog uit zoals de oude, of heeft de Vlaamse regering ervoor gezorgd dat de zeilsport niet meer wordt bedreigd? De kwaliteit van het project zou daarmee gediend zijn, vermits de recreatiemogelijkheden in de onmiddellijke omgeving van de te creëren woonbuurt daardoor behouden zouden blijven.

Een tweede punt is de ecologische waarde van het gebied. Die is niet uitzonderlijk groot, hoewel het domein in het natuurontwikkelingsplan van de stad Antwerpen uit 1998 wordt omschreven als biologisch waardevol, met zeer waardevolle elementen. Het gebied heeft echter wel een belangrijke ecologische functie, in de zin dat het de verbinding is tussen het zuidelijke deel van de Schelde en de waardevolle natuurgebieden op Linkeroever, met name de Middenvijver, het Rot, het Sint-Annabos en de zeer hoog ingeschatte Blokkersdijk. Werden in de overeenkomst bepalingen opgenomen om te garanderen dat die verbindingsfunctie behouden blijft?

Mijn volgende vraag zal misschien vergezocht lijken, maar ze is ingegeven door de habitatrichtlijnen van de Europese Commissie. De Oosterweel-tunnel wordt aangelegd in de onmiddellijke nabijheid van de Blokkersdijk, een zwaarbeschermd gebied. Voor de aanleg van deze tunnel zal er mogelijk compensatie moeten komen. Werd onderzocht of de opwaardering van de groene zones op Linkeroever, met inbegrip van het gebied waar Prestibel zijn project wil realiseren, een compensatie zou kunnen vormen voor mogelijke schade aan de Blokkersdijk?

Ten slotte heb ik nog enkele algemene vragen over de overeenkomst. Welke bepalingen bevat ze precies? Hoe zal het project worden uitgewerkt? Welke verbintenissen werden aangegaan?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is eens te meer een dossier met

een zeer boeiende geschiedenis. Begin 1991 deelde een projectontwikkelaar, de BVBA Prestibel, mee interesse te hebben voor de sector Borgerweert, gelegen aan de Blancefloerlaan in Antwerpen.

Het aangrenzende recreatiegebied beslaat 33 hectare. Het doel van Prestibel was om op beide percelen een project met de werknaam De Uitdaging te realiseren. Dit project omvat, naast de bouw van ongeveer 600 woningen, hotelaccommodatie, kantoren, handelszaken, actieve en passieve recreatie en groenvoorzieningen. De stad Antwerpen ging akkoord en vroeg een gewestplanwijziging aan.

Op 30 november 1992 werd door Imalso met Prestibel een exclusiviteitsovereenkomst afgesloten, die uiteindelijk niet door de toezichthoudende overheid werd betwist.

Op 27 oktober 1998 keurde de vorige Vlaamse regering de herziening van een gedeelte van het Gewestplan van Antwerpen definitief goed. Voor de sector Borgerweert betekende dit een bestemmingswijziging van het gebied, namelijk van KMO-zone naar stedelijk ontwikkelingsgebied. Alvorens de sector effectief kan worden ontwikkeld, moet een BPA worden opgemaakt.

In de vergadering van 10 november 1998 besliste de raad van bestuur van Imalso, gezien de goedkeuring van de gewestplanwijziging, een ontwerp van kaderovereenkomst goed waarin de financiële, juridische en technische aspecten evenals de verkoop van het desbetreffend goed geregeld werden.

De commissaris van het aankoopcomité kreeg de opdracht het schattingsverslag op te maken. Het ontwerp van kaderovereenkomst en de schatting werden op 7 december 1998 aan de raad van bestuur van Imalso voorgelegd. De raad van bestuur stemde in met de kaderovereenkomst, bepaalde de basisgrondprijs en ging akkoord met het sluiten van de deal. Met een aangetekend schrijven van 11 december 1998 stelde de gemachtigde van Financiën haar veto tegen het besluit van de raad van bestuur, wat door de toenmalige Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting bij aangetekende brief van 24 december 1998 werd bevestigd.

Nu men geen rechtshandelingen meer kon stellen, werd op 1 januari 1999, zeven dagen later, en ingevolge een decreet van 19 december 1998 waarbij de verplichtingen van Imalso automatisch naar het Vlaams Gewest werden overgedragen, het Vlaams Gewest bijgevolg rechtstreeks de contractpartij in de besprekingen met Prestibel.

Van Mechelen

Dit heeft ertoe geleid dat tussen het Vlaams Gewest en de betrokken maatschappij Prestibel onderhandelingen zijn gevoerd. Dit heeft geleid tot een samenwerkingsakkoord dat de financiële, juridische en technische aspecten met betrekking tot de ontwikkeling en de realisatie van het project zou regelen, nog steeds gebaseerd op de exclusiviteitsovereenkomst die op 30 november 1992 werd getekend, en die later geratificeerd en niet vernietigd werd. Uiteindelijk is op basis daarvan een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, die werd onderhandeld door minister Stevaert en minister-president Dewael.

In dit dossier werden een aantal principes opgenomen. Het project wordt op 33 hectare uitgevoerd. De realisatieduur bedraagt zeven jaar. Het Vlaams Gewest verbindt er zich toe om binnen de drie maanden na het afleveren van een niet voor administratief en juridisch beroep vatbare verkavelingsvergunning of bouwvergunning de gronden te verkopen. Prestibel engageert zich om ze aan te kopen. De eigendomsoverdracht moet verlopen via een authentieke akte. Het Vlaams Gewest verkoopt het perceel voor een bepaalde prijs, gebaseerd op de schatting van het aankoopcomité van 8 december 2000.

De grondprijs wordt via een formule van jaarlijkse herwaardering vanaf het ondertekenen van deze samenwerkingsovereenkomst gehonoreerd. Prestibel betaalt de grondprijs in twee schijven. De eerste schijf wordt betaald op de dag van het verlijden van de authentieke akte, de tweede een jaar later. Het totale bedrag wordt geraamd op circa 19,425 miljoen euro.

Bij de gewestplanwijziging van 28 oktober werd het gebied van het Galgenweel dat een bestemming had van bedrijventerrein en dagrecreatie, her-schikt tot gebied voor stedelijke ontwikkeling, gelegen aan de Blancefloerlaan. Het Galgenweel zelf bleef dagrecreatie.

Volgens het aanvullend stedenbouwkundig voorschrift wordt een gebied voor stedelijke ontwikkeling bestemd voor een gamma stedelijke functies zoals industriële, ambachtelijke en agrarische activiteiten, kantoren, kleinhandel, dienstverlening, recreatie, wonen, verkeer en vervoer, openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen, voor zover die functies verenigbaar zijn met hun onmiddellijke multifunctionele omgeving.

De bijbehorende voorschriften worden vastgelegd in een bijzonder plan van aanleg, vooraleer het gebied kan worden ontwikkeld. Er moet een BPA worden gemaakt. Dit BPA is nog niet goedgekeurd. Er is op dit ogenblik een plan in voorbereiding. Het is nooit met mijn mensen of diensten besproken. Dit plan werd dus nog niet als voorontwerp BPA voor advies voorgelegd. Wanneer dit gebeurt, zullen uw bekommernissen voor de zeilsport, de ecologische verbinding van het gebied en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling mee in overweging genomen worden.

De Vlaamse regering zal eerstdaags overgaan tot het substantieel uitbouwen van de huidige 70.000 habitatgebieden naar een veel grotere oppervlakte. Het Vlaams Gewest zal, conform het verzoek van de Europese Gemeenschap, een substantiële inspanning leveren. Het moment van de waarheid komt er op het moment dat het BPA wordt ingediend en er een keuze moet worden gemaakt. Het wordt voorgelegd aan een voorontwerp. Zover zijn we vandaag echter nog niet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de gebieden voor de vestiging van kerninstallaties in de regio Dessel-Geel-Mol

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Dijck tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de gebieden voor de vestiging van kerninstallaties in de regio Dessel-Geel-Mol.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil u over deze zone spreken met een slide om de problemen visueel voor te stellen. Het betreft hier een gebied dat vrij uniek is in Vlaanderen. Ik stel bijvoorbeeld vast dat de kerncentrale van Doel is gevestigd in een industriezone, niettegenstaande de gewestplannen een gebied kennen voor vestiging van kerninstallaties. Ik stel vast dat deze zone uniek is.

Van Dijck

De zwarte lijn duidt op de gemeentegrens tussen twee gemeenten. Ten zuiden hiervan spreken we over de Kempische as, een deel van het Kempisch netwerk dat bestaat uit de gemeenten Herentals, Geel, Mol en zo verder naar Noord-Limburg met daarboven een landelijk gebied.

Het betreft een zone van acht vierkante kilometer, een zone voor de vestiging van kerninstallaties. Buiten bedrijven als het SCK, Belgoprocess, Belgonucleair en FBFC, die brandstofelementen maken, en IRMM, ligt de zone braak. Ze wordt voor een deel bebost, er is ook agrarisch gebied.

FBFC, een van deze nucleaire bedrijven, is in een KMO-zone gelegen. Dit is zeer eigenaardig. Oorspronkelijk – en ook syndicaal wordt het zo bekeken – dragen degenen die niet behoren tot het statuut van kerninstallatiebedrijven, het etiket metaal met zich mee. Dit brengt soms spanningen teweeg omtrent het bedienden- of arbeidersstatuut.

We stellen ook vast dat de federale politiek voor een deel de afbouw van het nucleaire arsenaal voorstaat. Dit roept vragen op voor de toekomst van de bestemming van deze zone. Moeten er nog terreinen voor gereserveerd blijven en is er nog toekomst voor deze bedrijven? Het FBFC en Belgonucleair zijn specifiek gelieerd met het aanvoeren van brandstofelementen voor kerncentrales. Als die gesloten zijn, worden deze bedrijven overbodig.

De zone wordt gekenmerkt door een economische regressie. Kan hier niets meer worden gedaan voor het creëren van tewerkstelling? In alle streekdoorlichtingen komt een duidelijk tekort aan ambachtelijke terreinen naar voren. Heel wat hectaren hebben de naam brown fields gekregen. Dit was het onderwerp van de vergadering van deze voormiddag. Een zekere sanering van deze gronden kan soelaas brengen, maar ze blijven in het vizier staan.

Midden op de site die oorspronkelijk enkel door het Studiecentrum voor Kernenergie werd gebruikt, bevindt zich de VITO, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek. Zij ressorteert rechtstreeks onder de Vlaamse overheid. Kan deze instelling geen impulsen geven en toepassingen voorstellen, zoals bijvoorbeeld een milieuvalei? Dit voorstel wordt sterk ondersteund door het Strategisch Plan Kempen.

Een volgende aspect is eigenlijk federale materie. De Vlaamse overheid moet hier wel haar verantwoordelijkheid opnemen. Belgoprocess met haar afdeling Site Twee op grondgebied Mol, en de vroegere waste afdeling van het SCK zijn de plaatsen waar laag- en middelhoogradioactief afval liggen opgeslagen. Het is geconditioneerd nucleair afval van om en bij de 13.000 kubieke meter. Telkens oplossingen voor definitieve berging werden gesuggereerd, tekenden de lokale overheden protest aan. De Westhoek en ook gebieden in het Hageland werden hiermee geconfronteerd. De nationale instelling voor de afvalstoffen heeft op een bepaald moment gesteld dat een proces moest op gang worden getrokken in samenspraak met de lokale bevolkingen. Het regeringsbesluit van 18 januari 1998 stelt dat het de opdracht is van het Niras om in alle gemeenten waar reeds nucleaire activiteiten gevoerd worden een lokaal partnerschap met de lokale gemeenten, de bevolking en de maatschappelijke actoren op te richten.

Ik stel vast dat Dessel en Mol hierin zijn gestapt. Dessel heeft Stola opgericht en Mol de VZW MONA. Het zijn de twee enigen die hieromtrent studies uitvoeren. Als er een positief resultaat uit zou voortvloeien en de respectieve gemeenten een positief advies verlenen en de federale regering hier een positief signaal aan geeft, komt deze zone eveneens in aanmerking voor berging. Het gaat om verschillende hectaren en dit aspect moet zeker worden bekeken in deze analyse.

Het laatste aspect betreft de kunstmatige lijn van de gemeentegrenzen. De Kempische as wordt gevormd door het Kempisch kanaal Herentals-Dessel-Bochelt en de spoorlijn Antwerpen-Herentals-Mol richting Neerpelt, de befaamde IJzeren Rijn. Deze lijn loopt dwars door deze nucleaire zone. Er zijn dus economische componenten, maar door het feit dat dit een landelijk gebied is, zijn er geen uitbreidingsmogelijkheden. De zone grenst ook aan een industriezone waar Electrabel een steenkoolcentrale heeft. Er is ook de site van Balmatt en de site van het vroegere Verlipack.

Welk gewicht krijgt deze zone? Ik heb nooit een eenduidig antwoord gekregen. Het antwoord op deze vraag kan immers mee bepalend zijn voor de inrichting van de sector. Indien het een industriële zone wordt, spreekt men over 9 vierkante kilometer. Ik neem aan dat dit niet het geval zal zijn. Meer waarde aan dit gebied verlenen zou de mogelijkheden ervan opdrijven. Het gebied is niet alleen belangrijk voor beide gemeenten: het Streekplatform Kempen, dat een gesprekspartner is voor de

Van Dijck

Vlaamse overheid, heeft van dit dossier eveneens een speerpunt dossier gemaakt.

De vraag is welke bedrijven zich hier mogen vestigen en of ook de VITO niet zonevreed is. Bij mijn weten zijn daar weinig of geen nucleaire toepassingen, maar de VITO bevindt zich midden in een zone voor kerninstallaties. Als de VITO daar mag gelokaliseerd zijn, waarom mag een ander ambachtelijk bedrijf dat dan niet? Ik vraag duidelijkheid met betrekking tot het statuut van deze gronden.

Mijnheer de minister, door de economische regressie in de streek zijn de gemeenten Dessel, Mol en het iets meer oostelijk gelegen Balen erkend in het doelstelling-2-scenario. Er ligt een enveloppe van 700 miljoen frank aan EFRO-steun klaar voor deze zone. Maar voor elke frank die Europa geeft, moet er natuurlijk een frank tegenover staan en moeten zich projecten aandienen.

Het tekort aan ambachtelijke terreinen kan worden opgelost zonder te moeten snoeien in agrarisch of natuurgebied. Als niks mogelijk is, is EFRO dan geen lege doos met een mooi strikje rond?

Er is reeds lang sprake van een betere aanwending van de opgedane kennis in de VITO en het realiseren van clusterbedrijven. Hoe staat het met deze plannen? Misschien kan de heer Schepens, die net als de heer De Cock nauw betrokken is bij dit dossier, hier straks ook iets over vertellen. Zit er evolutie in dit dossier of is het hier ook misschien 'wachten op Godot'? Indien het antwoord op deze vraag bevestigend is, zijn er reeds participanten? Ik heb daarstraks reeds het strategisch plan Kempen vernoemd. Ik denk dat de GOM dienaangaande ook enige interesse zou kunnen hebben.

Alhoewel de nucleaire materie een federale bevoegdheid is, stel ik vast dat in de uitwerking veel van deze bedrijven vergunningsplichtige instellingen zijn en toch ook bij Vlaanderen moeten aankloppen voor een milieuvergunning klasse 1. De Vlaremwetgeving is ook voor hen van toepassing. In hoeverre is er eigenlijk inzake het nucleaire geheel en de afbouw ervan de nodige informatie-uitwisseling tussen de federale overheid en het Vlaams Gewest? Is Vlaanderen gekend in de problematiek van de berging, die de federale overheid toch al een tiental jaren bezighoudt, of wordt daaromtrent enkel vanuit federaal oogpunt gehandeld? Wordt overleg gevoerd tussen Vlaanderen en de federale overheid?

Het Kempisch Streekplatform is reeds lang vragende partij om zowel op federaal als op Vlaams niveau gehoord te worden. Dit heeft ook te maken gehad met de problematiek van de terugkomst van het hoogradioactief afval naar deze streek. Het moet duidelijk zijn dat de streek niet alleen de lasten van het land op de nek wilt, maar daar ook lusten tegenover wilt krijgen. De streek wilt lusten vertaald zien in toekomstkansen. Werden reeds afspraken gemaakt in overleg tussen de federale overheid, de Vlaamse overheid en de streek met betrekking tot het creëren van deze toekomstkansen?

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens : Ik zou mij willen aansluiten bij de heer Van Dijck. Hiertoe wil ik een eerste antwoord geven op zijn vraag of de VITO zonevreed is. De VITO is in 1991 afgesplitst van het Studiecentrum voor Kernenergie. Ik denk dat men niet echt kan spreken over zonevreedheid aangezien zelfs een aantal gebouwen, die straks tot de VITO kunnen behoren, misschien nog bij het nucleaire passief kunnen worden ondergebracht. Daarom denk ik dat de VITO niet zonevreed te noemen is.

De Milieuvalei waarover de heer Van Dijck sprak, is gestart als een wetenschapspark. Die fout is in het begin gemaakt omdat men vanuit Europa de science valleys wilde promoten dicht bij de universiteiten. We hadden nooit aan een wetenschapspark mogen denken, want in die visie is de UIA onmiddellijk op haar achterste pootjes gaan staan om te zeggen dat dit niet kon omdat het park in haar buurt moest liggen. Als we weten dat Niel al te ver was voor haar, dan was Mol-Geel zeker te ver.

In 1992 heeft een directeur zijn tanden daar reeds op stuk gebeten. Ik heb dat in 1995 nog eens overgedaan. Zelfs de GOM en de gouverneur waren daarmee bezig en iedereen in de streek wilde dit ondersteunen, maar we zijn niet geraakt waar we wilden komen. Momenteel loopt de oud-voorzitter van de Kempense Kamer met de idee rond vanuit het streekplatform. Hij hoopt zo'n wetenschapspark te realiseren, maar hij noemt het bij een andere naam om geen nieuwe problemen te creëren. Ik wil vragen aan de minister of dit reeds op zijn kabinet is terechtgekomen. Veel van de bedrijven die daar starten willen toch graag dicht bij dat toegepast onderzoek blijven. Ik denk aan het biotechbedrijf Pharming, dat in Geel heel wat mensen tewerkstelt en dat gestart is op een terrein van de VITO.

Schepens

Ik wil erop aandringen dat de minister zich engageert in de onderhandelingen tussen de Vlaamse en de federale overheid omdat staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling Deleuze de sluiting van Belgoprocess wil bepleiten van zodra de transporten achter de rug zijn. Dat zou schandalig zijn voor de streek. Dan zouden we pas de nucleaire vuilnisbak van de Kempen zijn. Belgoprocess moet blijven, de knowhow is daar aanwezig, ook voor het bergen van het laagradioactief afval. Het is meer dan nodig dat we vanuit de Vlaamse regering aan de mouw van de federale ministers trekken met de vraag het nodige te doen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Van Dijk heeft terecht gezegd dat dit een complex probleem is. Hier spelen bevoegdheden van lokaal, Vlaams, federaal en Europees niveau, en aspecten van economie, ruimtelijke ordening en volksgezondheid een rol. Niet alleen de streek van Mol, Geel en Dessel, maar heel de regio Kempen kampt met een onderaanbod aan industrie- en ambachtelijke terreinen. Momenteel heeft de lokale streekontwikkelingsintercommunale IOK nog slechts 2 hectare industriegrond beschikbaar. Ik pleit ervoor om daar in die regio extra werk van te maken.

Ik wil ook een lans breken voor het dynamiseren van de bestaande werkgroepen voor wat het overleg tussen het Kempens streekplatform en het Vlaams en federaal niveau betreft. Er zijn 2 werkgroepen met federale bevoegdheden en er is 1 Vlaamse werkgroep onder leiding van de minister-president. Ik wil minister Van Mechelen vragen om impulsen te geven aan de werkzaamheden van die werkgroep.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Het is en blijft een nucleaire site. Op welke afstand van een nucleaire site kan men een andere industrie opbouwen zonder problemen voor de veiligheid ? Ik heb er niets op tegen dat u zegt dat we stilaan terugkomen van het nucleaire succesverhaal. We hebben toch nog jaren en decennia nodig om het afval daarvan op te ruimen. Ik zeg dit ook in het kader van de discussie over biotechnologie waar men hetzelfde succesverhaal hoort. Na 10 of 20 jaar zullen ook daarvan de negatieve kanten boven komen drijven.

Moeten we rond de nucleaire site een buffer aanleggen ? Een groot deel van de site is dennenbos. Wat moeten we doen met deze site in het kader van het ombouwen naar andere industrieterreinen en van de veiligheid ?

De heer Kris Van Dijk : Op dit moment zijn er woonzones op een boogscheut van al die nucleaire installaties. Deze instellingen bouwen geen veiligheidsmarges in omdat alles wat er gebeurt niet binnen de site, maar binnen de muren moet blijven. Men mag een KMO-zone bouwen tot tegen de site, tot tegen de afsluiting van de fabriek.

Voor nieuwe woningen is er wel een beperking, namelijk een veiligheidsmarge van 50 meter. Een nieuw bedrijf mag binnen die marge bijvoorbeeld geen conciërgewoning bouwen. Op de zone van het SCK staan heel wat appartementen en studio's die worden bewoond door personeelsleden.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog niet de kans gekregen om deze site te bezoeken. Ik heb afgesproken met de VITO om dit voor het zomerreces te doen.

De ruimtelijke economische problematiek van de regio Mol is mij welbekend. Het lobbywerk om daar enige beweging in te krijgen is bijzonder efficiënt georganiseerd. In de gebieden die door het koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan Herentals-Mol zijn aangeduid als gebieden voor de vestiging van kerninstallaties en nucleaire onderzoekscentra, zijn volgens artikel 6 van het betrokken aanvullend voorschrift alleen nucleaire centrales toegelaten, onderzoekscentra en inrichtingen die gebruikmaken van radioactieve straling of daar verband mee houden.

Verder zegt het voorschrift nog dat in de beboste gedeelten de aanplantingen van de installaties met zorg moet gebeuren, en zijn kappingen slechts toegelaten voor de inplanting van gebouwen, parkings en toegangswegen. In de voorschriften staat dus dat als men moet kappen om een inplanting te doen, men dat zeer minutieus en liever minimalistisch dan maximalistisch moet doen.

De gebieden worden omzoomd met een gordel van groen, afhankelijk van de grootte van de inrichtingen en de bezettingsgraad, maar waarvan de breedte in regel niet minder mag bedragen dan 100 meter en 200 meter langs een woonkern. Voor zover het noodzakelijk is voor de goede werking

Van Mechelen

en de veiligheid van de installaties, kan men de huisvesting van bewakings- en onderhoudspersoneel aan de buitenkant van de groene gordel rond de installaties inrichten.

Het voorschrift geeft aan welke bedrijven toegelaten zijn in de gebieden voor kerninstallaties. Dat zijn dus nucleaire centrales, onderzoekscentra, inrichtingen die gebruikmaken van radioactieve straling of daar verband mee houden. De VITO heeft de nodige vergunningen verkregen binnen het kader van dit gewestplanvoorschrift en is dus niet zonevreemd.

Het gewestplan bestemt 966 hectare voor de vestiging van kerninstallaties omdat het beleid in de jaren 70 de behoefte daartoe ruim heeft ingeschat. Deze gebieden werden wegens de aard van de toegelaten installaties gepland in een bosrijke, weinig bevolkte omgeving in het midden van de open ruimte van Mol en Dessel, tot aan de gemeentegrenzen van Geel en Retie.

De heer Kris Van Dijk : Misschien was het een koninklijk domein, zoals in Opgrimbie ?

Minister Dirk Van Mechelen : Daar is er zeker geen onderzoekscentrum. Van deze gebieden werden tot dusver slechts beperkte, verspreid liggende delen benut voor de geplande bestemmingen. Als blijkt dat de behoefte aan zulke gebieden voor de specifieke activiteit achterhaald is, stelt men de vraag of deze gebieden door hun inkleuring voor kerninstallaties automatisch de harde bestemming van industriegebied hebben en of deze gronden voor een andere industriële bestemming in aanmerking kunnen komen. Ik verwijs naar de bijzondere voorschriften die erop wezen dat men zorgvuldig moet omspringen met dat gebied en de verspreide inplanting in een dunbevolkt bosgebied. Dit heeft een totaal andere connotatie dan zeggen dat men dit kan omzetten naar een harde industriële activiteit.

De behoefte aan bijkomende vestigingen van kerninstallaties of daarmee verband houdende industrie is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid achterhaald. Hierover zal een onderzoek moeten gebeuren. Een ruimtelijk uitvoeringsplan is daarvoor wel een gepast instrument. Wat niet met gewestplannen kan, kan nu wel met RUP's om na te gaan wat er voor landbouw, natuur, wonen en industrie kan gebeuren. Voor die

966 hectare zal er een groot RUP moeten worden opgesteld om tot een visie op dat terrein te komen.

Het provinciaal structuurplan Antwerpen dat nu ter goedkeuring voorligt, stelt dat er bij de afbakening van het kleinstedelijk gebied Mol zal worden onderzocht of terreinen die nu bestemd zijn voor nucleaire ontwikkeling, deels mee kunnen worden opgenomen in het kleinstedelijk gebied Mol. Het is een *deus ex machina* dat men kan afwijken van de gemeentegrenzen en dat stedelijke afbakeningsplannen dus een stuk van die zone kunnen opnemen in een kleinstedelijk gebied.

De ontwikkeling van de activiteiten moet in relatie staan tot het onderzoekscentrum en het gebied voor de vestiging van kerninstallaties. Ook de startnota van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Dessel stelt voor om een deel van het betrokken gebied op te nemen in de afbakening van het kleinstedelijk gebied Mol. Als ik het goed begrepen heb is de gemeente Dessel met andere woorden bereid om deze weg te volgen.

Uit de provinciale en gemeentelijke planningsprocessen zal blijken of er in Mol en Dessel terreinen vereist zijn voor industriële activiteiten en welke de meest geschikte gronden hiervoor zijn. Indien zich een dringende behoefte opdringt, kan ook – vooruitlopend op het verdere structuurplanningsproces – door middel van een BPA een bestemmingswijziging doorgevoerd worden. Ik heb dit reeds aan de gemeente Dessel meegedeeld. Men zou dus kunnen zeggen dat die 966 hectaren in een breed planningsproces moeten komen, dat getrokken zal worden door de provincie.

Het spreekt voor zich dat er naast die grote oefening die ongetwijfeld jaren zal duren, een soort voorafname zal komen. Die voorafname moet passen in dat planningsproces en in het provinciaal structuurplan en de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, en zou via BPA misschien al een aantal dringende noden kunnen lenigen.

Dan wil ik nu even iets zeggen over de EFRO-middelen. Het zou volledig in strijd zijn met de wetgeving op de ruimtelijke ordening om deze gronden zonder bestemmingswijziging in te richten als bedrijfsterrein, al dan niet met EFRO-middelen. Met andere woorden : ook voor het bekomen van de EFRO-steun is de bestemming als bedrijfsterrein een voorwaarde.

Met de kwestie van de VITO zitten we in de commissie bevoegd voor Innovatiebeleid. Iedereen kent het wedervaren van de VITO : de beheers-

Van Mechelen

overeenkomst werd niet verlengd. Ze werd wel tijdelijk verlengd, telkens voor een periode van een jaar. Op dit moment is de volledige evaluatie bijna klaar en zal er een nieuwe beheersovereenkomst met de VITO worden afgesloten. Deze beheersovereenkomst gaat uit van een veel grotere dynamisering van het onderzoeksinstituut. Het spreekt voor zich dat we ook vragende partij zijn voor de mogelijkheid om spin-offs te ontwikkelen vanuit de kennis van de Vlaams Instelling voor Technologisch Onderzoek. Of men dat nu met wetenschapspark, milieuvalei of een andere naam benoemt, is niet zo belangrijk. Nu is het voornaamste dat er spin-offs ontstaan en dat er kennis is waar bedrijven een beroep op kunnen doen. We moeten daar dan ook ruimte voor maken.

Wat het nucleaire verhaal betreft moet ik me wat afzijdig houden, want dat is een federale bevoegdheid. Als er plannen zijn voor het bergen van laagradioactief afval, zullen die vanzelfsprekend getoetst worden aan de Vlaamse regelgeving. Ik denk dat vooral een democratisch maatschappelijk proces daarvoor essentieel is, dat de gemeente ook bij dit dossier betreft.

Is er overleg tussen de Vlaamse overheid en de federale ? Ik weet dat er tussen minister Stevaert en staatssecretaris Deleuze een intensief overleg is met betrekking tot dit dossier en het hele elektriciteitsdossier. Ik weet niet wat ze bespreken, maar ik kan me niet voorstellen dat dit niet meer ter sprake zou komen als minister Stevaert en staatssecretaris Deleuze praten over het elektriciteitsdossier. Ik weet dat niet officieel, ik kan het alleen maar officieus vermoeden.

Wat is nu de rol van het Kempisch Platform ? Zoals ik daarnet al zei, is het Kempisch Streekplatform zeer actief in deze aangelegenheid. Naar aanleiding van verschillende gesprekken met collega's heeft er op 6 maart op mijn kabinet een overlegvergadering plaatsgevonden met drie ambtenaren van de administratie Ruimtelijke Planning, met mensen van het streekplatform, met vertegenwoordigers van de GOM Antwerpen, de IOK en de Kamer van Koophandel. Het was dus een zeer breed overleg dat de ambitie had een doorbraak te forceren in dit dossier.

Ik denk dat iedereen nu zijn job moet doen, en die begint bij de goedkeuring van het provinciaal ruimtelijke structuurplan Antwerpen. In het kader daarvan krijgt de provincie dan de opdracht om de stedelijke gebieden af te bakenen. Uit die stedelijke

afbakening moeten dan provinciale uitvoeringsplannen voortvloeien. Dat is ook de reden waarom ik de gedeputeerden systematisch bij mij aan het roepen ben : ik wil hen namelijk diets maken dat zij eigenlijk een heel belangrijke verantwoordelijkheid in dit dossier moeten opnemen. De tijd dat men voor dit dossier telkens naar Brussel kwam reizen is voorbij. Antwerpen is klaar met het structuurplan. Antwerpen kan dus morgen een provinciaal uitvoeringsplan voorbereiden in het kader van de afbakening van de stedelijke en de kleinstedelijke gebieden.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vrees dat we op een punt gedeeltelijk te laat zullen komen. U verwijst naar een brief die u naar de betrokken gemeenten gestuurd hebt. Ik kan dat bevestigen, want dat gebeurde in de periode dat ik de inkomende briefwisseling zelf opende.

Zoals uit het einde van uw antwoord bleek, ligt de sleutel deels bij de uitvoering van de provinciale plannen. Uw antwoord was ook terecht : de gemeente Dessel kan die aankoop doen. De gemeente had een optie om twintig hectare van Electrabel te kopen. Maar er stond een zin in uw brief die het ons een stuk moeilijker maakte, u zei namelijk dat het kon 'binnen de beperkingen'. De beperkingen die toen door de provincie Antwerpen geformuleerd werden, namelijk met betrekking tot de gemeentegrens, maakten voor ons enkel een lokaal bedrijventerrein van vijf hectare mogelijk. We hebben dan ook niks aan die vijf hectare, dat is te weinig voor de vragen die er in de streek zijn.

Het is juist wat u zegt, maar het probleem ligt in de uitvoering. Uit uw antwoord maakte ik op dat er binnen het provinciaal ruimtelijk structuurplan blijkbaar overwegingen bestaan – ook ingegeven door de gemeente Dessel – om aan uitbreiding te doen ten noorden van het kanaal. De gemeente Dessel zou uit uw antwoord van vandaag dus kunnen afleiden dat ze eigenlijk kunnen kopen. De optie vervalt eind juni 2001. Het is dus niet voor niks dat ik deze vraag stelde, want de tijd dringt.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zou ook als gemeente anticiperen op die planningsprocessen. Ik denk dat de provincie uiteindelijk voor de uitvoering zal moeten zorgen, maar zoals het gewest kan anticiperen op de provincie en de provincie op de gemeenten, kunnen ook de gemeenten anticiperen op de provincie. Het zou met andere woorden niet

Van Mechelen

slecht zijn als de bakens worden uitgezet om tot een visievorming te komen.

Ik heb nog een heel mooi voorbeeld van een ander gebied waarbij de gemeente Wijnegem, Ranst en Wommelgem samen een op elkaar afgestemd mobiliteitsplan aan het maken zijn voor de ontsluiting van hun industrieterreinen. Ik denk dat wat dit betreft alle gemeenten die betrokken zijn bij deze 966 hectare, dringend een soort task force moeten oprichten om het planningsproces voor te bereiden. Het is dus ook de taak van de gemeente om het werk voor te kauwen voor de provincie, die het dan moet inschuiven in haar provinciaal uitvoeringsplan. Ik denk dat we zelf het stuur in handen kunnen nemen bij de voorbereiding, maar op het moment van het notificeren zal het de provincie zijn die het laatste woord heeft, en natuurlijk ook de minister.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandenbroeke tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het moet ongeveer midden februari geweest zijn dat mijn oog viel op een persbericht. Het bericht speelde in op de werkgroepen die opgestart zijn onder leiding van de minister, iets waar de heer De Cock daarnet al naar verwees.

Mijn intellectuele nieuwsgierigheid werd gewekt toen bleek dat enkele collega's, de heren Allaert, Van Haverbeke en Cabus hierbij waren betrokken. Onze fractie heeft toen aangedrongen op een hoorzitting over deze thematiek, iets waar ik nog steeds trots op ben. Deze thematiek, namelijk het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie, hebben we toen aan bod gebracht in de gemengde commissie voor

Leefmilieu en Economie. De hoorzitting vond plaats op 22 maart 2001.

Mijn intellectuele appetijt was reeds gewekt door de persberichten van midden februari 2001. Tijdens de hoorzitting kregen we vervolgens een schitterende uiteenzetting over de zaken waar deze regionale ruimtelijke economen mee bezig zijn, namelijk de zeer moeilijke oefening van het zoeken naar een evenwicht tussen economische groeikracht en ruimtelijke draagkracht.

In Vlaanderen moeten we behoedzaam omgaan met de schaarse ruimte die we hebben. Daarnaast hebben we natuurlijk mogelijkheden tot economische ontwikkeling. Her en der is trouwens al sprake van een gemiste vraag. Het dossier-SPRE is in de hoorzitting op een rustige manier aangebracht, met aandacht voor wat in het ruimtelijk structuurplan zit, met een evaluatie van het plan en met indicaties van mogelijke pijnpunten inzake de economische ontwikkeling.

De auteurs van de studie vertrekken van minimale prognoses. Zelfs dan moeten ze vaststellen dat een derde tot de helft van de economische knooppunten gedurende de volgende vijf jaar in ademnood zal komen. We hebben ook moeten vaststellen dat voor de economische ontwikkeling die nog mogelijk is, de zogenaamde ijzeren voorraad, er gedurende de volgende vijf jaar nood is aan ongeveer 1400 hectare en dat er amper 800 hectare beschikbaar is. Het gaat dan om beschikbare bestemde en bouwrijpe industrieterreinen. Deze situatie zal voor acute problemen zorgen in de regio's Antwerpen-Mechelen, de Antwerpse Kempen en het zuiden en het midden van West-Vlaanderen, met uitdrijvingen naar Oost-Vlaanderen. Het gaat dus om de wezenlijke groeipolen van onze economie. In de zojuist vermelde regio's is de schaarste dermate acuut dat men spreekt over dode valleien. Normaal klopt in die regio's het hart van onze economie.

Deze oefening staat onder leiding van de economen die ik reeds eerder opsomde. Het is de bedoeling in de toekomst bepaalde onderdelen aan andere wetenschappers te geven. Blijkbaar moeten deze mensen alle moeite van de wereld doen om informatie te vergaren. Dat is het geval op tal van terreinen, onder meer op het specifiek terrein van de werking van de GOM's en de mate waarin ze informatie krijgen van deze GOM's.

Ik heb er de tekst terzake eens op nageslagen : de minister zou bij de hoorzitting over de werking van de GOM's hebben verklaard dat er sowieso moet kunnen worden gehandeld in interactie met de we-

Vandenbroeke

tenschappers van de werkgroepen SPRE. De GOM's zullen hier in de toekomst hun medewerking aan moeten verlenen. Verder blijkt dat het doorgeven van informatie door het federale niveau – het RSZ, Financiën enzovoort – erg slecht verloopt. Ik geloof echter niet dat deze wetenschappers de wet houdende de privacy zullen schenden. Mijnheer de minister, ik vind dat minister Stevaert, die ook bevoegd is voor statistieken, de opdracht heeft deze lacune aan te kaarten en dit meer operationeel te maken. Want dat is merkwaardig : als het gaat over ruimtelijke economie hebben we blijkbaar alle moeite van de wereld om die informatie te vergaren. Dat is echter absoluut noodzakelijk.

Verder wil ik benadrukken dat hier te goeder trouw wordt gewerkt, met het evenwicht tussen de ruimtelijke draagkracht en de economische mogelijkheden voor ogen. Uit de hoorzitting met deze wetenschappers heb ik een en ander onthouden. Uiteraard moet her en der onder meer rekening worden gehouden met het bestaan van de zogenaamde brown fields. Dit moet worden ingeschat. Gewoonlijk zijn die gebieden niet zo ideaal gelegen : ze liggen veeleer in het centrum. Toch moet dit worden bekeken en als er sprake is van een goede locatie moet men een inspanning doen ter sanering, zodat de gebieden in overweging kunnen worden genomen in het kader van de nood aan bestemde bouwrijpe terreinen.

Ik heb eveneens onthouden dat men eens rustig moet nadenken over eventuele heroriënteringen, waar dat nuttig en nodig is. Dit moet niet allemaal opnieuw worden uitgevonden. Van enige expansiedrift heb ik geen spoor aangetroffen bij de wetenschappers in kwestie. Het zijn regionale ruimtelijke economen. Ze hebben steeds oog voor het evenwicht tussen ruimte en economie.

Er is dus sprake van acute nood. De vraag rijst of we hier het geld voor hebben en welke mogelijkheden er zijn. De wetenschappers hebben enkele suggesties gedaan. We weten wat het beleid is van de minister. Zo wordt onder meer de expansiesteun opnieuw bekeken. Enkele weken geleden hebben we die expansiesteun bekeken in het licht van de internationale milieunormen. Hoe dan ook kan die steun wellicht worden benut om dit acute pijnpunt te verhelpen.

Verder zeiden de wetenschappers dat er attent moet worden gereageerd mocht er speculatiedrift

optreden, mocht er dus sprake zijn van het opkopen en jaren laten liggen van gronden in het kader van monopolievorming. Dat is een illustratie van het feit dat men te goeder trouw is en oog heeft voor het evenwicht tussen ruimtelijke draagkracht en economie. De wetenschappers stelden dat die speculatie niet kan of mag. Ze opperden zelfs dat men in dat geval zou nadenken over de mogelijkheid van een progressieve belasting. Natuurlijk beslissen we daar zelf over, maar dit was hun suggestie.

Deze wetenschappers hebben hun prognoses gemaakt op een objectieve manier en met een minimale inschatting. Ze hebben meermaals benadrukt dat het RSV zeer waardevol is. Anderzijds stelden ze dat dit structuurplan een statisch gegeven bevat, en dat er dus wat meer dynamiek nodig is bij de verdere ontwikkeling.

Mijnheer de minister, in het licht van dit alles wil ik u dan ook een paar vragen stellen. Bent u het eens met de analyse van deze ruimtelijke knelpunten zoals die werden aangegeven in deze deelstudie en werden belicht tijdens de hoorzitting en in de pers ? Op welke mate kunnen deze punten op korte termijn worden verholpen, zeker in die regio's waar het tekort aan bedrijventerreinen nu en in feite al sinds lang als zeer acuut wordt ervaren ? Hoe ziet u concreet het uitwerken van een ruimtelijke economische visie op Vlaanderen en het daaruit voortvloeiende beleid ? Hoe wordt dit vertaald in de tijd en in de toewijzing van middelen ? Ik meen dat hier reeds zeer goed werk is geleverd met een zeer beperkt budget. Welke kansen zult u geven om dit domein verder te ontwikkelen ?

De voorzitter : Aan de leden wil ik nog even meedelen dat het verslag van de bewuste hoorzitting klaar is. Eerst werd het ter kennisgeving overgemaakt aan de sprekers, zodat ze konden oordelen of een en ander correct is weergegeven. Die exemplaren zijn nog niet teruggestuurd. Het verslag zal echter binnenkort worden verspreid.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, in het eerste deel van zijn betoog pleitte de heer Vandenbroeke voor goede en degelijke gegevens wat die economische ruimte betreft. Ik steun dat pleidooi. Uit die hoorzitting bleek immers ook dat men heeft gewerkt op basis van de gegevens verstrekt door de GOM's. Iedereen weet al jaren wat de problemen zijn met die gegevens van de GOM's. Op het ogenblik dat de GOM het terrein heeft uitgegeven, wordt het beschouwd als ge-

Vertriest

bruikt, terwijl een deel van die terreinen onvolledig en sommige zelfs niet worden gebruikt. Qua gegevens is er dus sprake van een grote kloof. Ik pleit er dus ook voor dat we uitgaan van goede gegevens en zo snel en accuraat mogelijk hierop inspelen. Inzake wat we nu de beschikbare ruimte noemen is er een groot verschil tussen de cijfers die worden gehanteerd en wat effectief zou kunnen worden gebruikt voor industrieterreinen.

Dan is er ook het hergebruik waar de heer Vandenbroeke naar verwees. Dit hergebruik heeft niet altijd betrekking op brown fields. Wie de 56 knelpunten eens wat nader bestudeert, die komt tot de vaststelling dat veel van die bestemde industrieterreinen niet worden gebruikt omwille van administratieve en andere redenen. Het gaat dus over meer dan de brown fields. Ik verwijs naar de stemming van gisteren over de vereenvoudiging van het bodemsaneringsdecreet. De bedoeling daarvan is precies om sneller te kunnen saneren en hergebruiken als industrieterreinen.

We kunnen er niet naast kijken dat in Vlaanderen op een heel slordige manier met ruimte wordt omgesprongen. Ik wil de schuld daarvoor zeker niet uitsluitend in de schoenen van de industrie schuiven, maar ook zij benut de beschikbare ruimte niet op de meest optimale manier. Er worden weinig lagen gebouwd en in het algemeen zoekt men niet echt naar het meest efficiënte ruimtegebruik.

Ter illustratie een cijfer dat mij altijd is bijgebleven. Men heeft voor de Gentse haven ooit een zeer gedetailleerde inventaris opgesteld van de gronden die effectief door de industrie worden gebruikt. Maar liefst 1500 hectare werd niet benut. Dat wil echter niet zeggen dat deze oppervlakte beschikbaar was. Het havenbedrijf bood slechts 750 hectare aan. De andere 750 hectare behoorde tot wat men de ijzeren reserve noemt. Honderden hectare behoren evenwel al twintig of dertig jaar tot die ijzeren reserve. Hoeveel kansen werden niet gemist door die voorraad te laten slapen? Ik pleit ervoor dat men in het kader van het SPRE nagaat hoe die slapende terreinen ingeschakeld kunnen worden ten bate van de tewerkstelling en de industrie. Een onderzoek naar hergebruik en ingebruikname van leegstaande terreinen is mijns inziens prioritair.

Er is meer nodig dan de huidige initiatieven. In Nederland bestond er een stimuleringsregel voor intensief ruimtegebruik, maar die is nu afgeschaft omdat men de regel gaat inbouwen in het stedelijk beleid. Nederland heeft al veel meer ervaring met

dergelijke zaken. Het is gebleken dat de herstructurering van industrieterreinen tot 10 percent ruimtewinst kan opleveren. Gezien de extensieve manier waarop we in Vlaanderen met ruimte omgaan, vermoed ik dat hier een winst van 20 percent mogelijk is.

Het is een goede zaak dat we door het SPRE betere gegevens zullen krijgen, maar bij ruimtelijke ordening moet men steeds de belangen van verschillende sectoren tegen elkaar afwegen, en het gevaar bestaat dat men door een terechte bekommernis om meer terreinen beschikbaar te maken dit evenwicht verstoort. Iedereen vindt altijd dat hij of zij te weinig heeft. Niet alleen de industrie heeft behoeften, alle sectoren willen meer plaats. We moeten erop letten dat het evenwicht bewaard blijft tussen de noden in een bepaalde regio.

Ten slotte kan ook de differentiëring in bedrijvigheid, waarin het SPRE voorziet, gedeeltelijk een oplossing bieden voor de huidige ruimteproblemen. Oude industriegebouwen liggen vaak in woonkernen. Tal van hedendaagse economische activiteiten kunnen daar perfect een plaats in krijgen. Die verweving is mijns inziens erg belangrijk om het woon-werkverkeer te verminderen, en om de combinatie van werk, gezin en school leefbaarder te maken. Er moet worden onderzocht welke bedrijvigheden een plaats kunnen vinden in oude industriële sites. Niet alle ruimte moet naar wonen gaan. Misschien moeten we onderzoeken op welke manier meer geld van het vernieuwingsfonds naar bedrijven kan gaan en minder naar ombouw.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, verschillende sectoren kampen inderdaad met een groot tekort aan ruimte. Hergebruik van onbenutte industriegronden gebeurt nu al. In de Kempen bijvoorbeeld koopt de plaatselijke intercommunale jaarlijks 60 hectare industriegrond aan. Dat is eigenlijk het enige aanbod waarover men nog beschikt. Er is gewoon geen andere grond meer. Men probeert daarom deze wederinkopen op te drijven, onder meer door onderhandelingen met grote bedrijven. Die inspanningen doet men al enkele jaren. Het is dus niet zo dat dit soort dingen niet gebeurt.

We mogen de zaken niet zwart-wit voorstellen. De industrie weet wel dat ze vraag en aanbod op elkaar moet afstemmen, en bij welke instantie ze daarvoor terecht kan. Fundamenteel blijft er echter een tekort aan industriegronden bestaan.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, een goede ruimtelijke ordening is vanzelfsprekend zeer belangrijk. Bij de opstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen had men echter geen economische visie. Het idee 'ruimtelijke economie' heeft maar vrij recent ingang gevonden in Vlaanderen. Dat is jammer. Waarschijnlijk had men veel problemen kunnen voorkomen als men aan de basis, bij de planologen, vanaf het begin meer aandacht had besteed aan de economische ruimtelijke ordening.

Natuurlijk zijn onze opvattingen over ruimtegebruik veranderd. Terecht bespraken de vorige sprekers de mogelijkheden voor een beter gebruik of hergebruik van bedrijfsterreinen, en merkten zij op dat er een nieuwe visie is op de inplanting van bedrijfsactiviteiten. Met name hoogtechnologische bedrijven moeten niet noodzakelijk ver verwijderd zijn van woonkernen. Toch kan niet worden ontkend dat momenteel in sommige regio's een acute behoefte bestaat aan ruimte. Het is mogelijk dat er in andere regio's overschotten zijn, maar een economische activiteit kan men niet zomaar verplaatsen. Een expansiegericht bedrijf uit West-Vlaanderen heeft weinig boodschap aan gronden in Limburg. Zo werkt dat niet : men breidt uit op de plaats waar men actief is.

Er bestaat een tendens bij succesvolle West-Vlaamse bedrijven om voor hun nieuwe activiteiten uit te wijken naar Henegouwen of Noord-Frankrijk. Misschien ben ik aan het doemdenken, maar we moeten vermijden dat het met Vlaanderen afloopt zoals met Wallonië : de oude industrie blijft waar ze is, de nieuwe industrie verhuist. Wat nu gebeurt, kan ons na een paar jaar zuur opbreken.

We mogen geen ideologisch geïnspireerde standpunten innemen. Er moet worden onderzocht wat de reële behoeften zijn en waar regionale aanpassingen mogelijk zijn. Dit is geen globale problematiek, maar een die regio per regio moet worden onderzocht. Net zoals de heer Vandenbroeke pleit ik ervoor om op regionaal niveau soepel om te springen met aanpassingen van de ruimtelijke economische ordening. Ik heb er geen probleem mee dat men in regio's waar industrieterreinen structurele overschotten hebben, aanpassingen uitvoert en ruimte overdraagt naar regio's waar structurele tekorten zijn ontstaan. Men moet de openheid opbrengen hieraan te werken.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik wil even inspelen op wat mevrouw Vertriest stelt en mij aansluiten bij het betoog van de heer Laverge.

Verdere studie uitvoeren is goed, maar we beschikken over schitterende studaxen die het hele SPRE coördineren met zeer weinig middelen. Mocht er twijfel over bestaan, dan wil ik erop wijzen dat het geen groeifanatzen zijn die tijdens de hoorzitting aan het woord waren, maar regionale ruimtelijke-economisten. Dit is het terrein van hun expertise, zij zoeken het evenwicht tussen het ruimtelijk draagvlak en de economische mogelijkheden.

Het besluit was dat in bepaalde regio's in Vlaanderen het probleem zich zeer acuut voordoet.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik begin met het antwoord op de derde vraag omdat die de meest cruciale is. De voorbije twee jaar is de mentaliteit sterk geëvolueerd. Toen ik het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie aankondigde, werd ik scheef bekeken omdat men een liberale putsch op de ruimtelijke ordening verwachtte. Op een studiedag over de SPRE te Antwerpen dacht de founding father van het RSV dat de laatste uren van het RSV waren aangebroken.

Een jaar later, toen ik op een studiedag over hetzelfde onderwerp het woord nam, stelde ik vast dat de gedachten waren gerijpt en dat men in Vlaanderen de ruimtelijke economie had ontdekt. In Nederland bestaat deze discipline reeds decennia en een heleboel mensen houden er zich constant mee bezig, verzorgen er publicaties over en trachten een ideeëngoed op te bouwen.

Ik sluit me aan bij de opmerking van de heer Vandenbroeke dat het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie een wetenschappelijk onderzoeksprogramma is dat de bedoeling heeft om tegen 2004 een consistent inzicht te verschaffen in de ruimtelijke economische structuur van Vlaanderen en vooral in de dynamiek ervan. Dit riep bij sommigen argwaan op. Daarbij denk ik aan de strenge afbakeningsplannen van sommigen. Het is belangrijk dit met goed wetenschappelijk onderzoek te onderbouwen. We beschikken met de heren Van Haverbeke, Cabus en professor Allaert over uitmuntende mensen. Ik stel voor de cijfers die zij naar voren brengen en waarvan ze zelf de foutmarge aanduiden, te aanvaarden. Ze zijn het resultaat van een wetenschappelijke screening.

Van Mechelen

Vanuit dit onderzoek moet worden gekomen tot een ruimtelijk economisch beleid, wat de voorbije decennia in Vlaanderen niet is gevoerd. Er moeten te gepasten tijde aangepaste en eventueel nieuwe beleidsinstrumenten worden gecreëerd. Ik heb in de Kamer veel debatten over economisch beleid gevoerd. De Vlaamse regering moet vooral zorgen voor een flankeringsbeleid, een omgevingsbeleid. Niet de rechtstreekse economische expansiesteun en ondersteuning zijn belangrijk, maar een flankerend beleid. Een van de cruciale elementen daarbij is de ruimtelijke ordening en de milieuwetgeving, of die nu streng is of niet. De accuraatheid van de wetgeving is essentieel. Het is de eerste maal dat een minister beide portefeuilles, economie en ruimtelijke ordening, onder zijn bevoegdheid heeft. Hier kan dus aandacht aan worden geschonken.

Men moet evenwel niet verdrinken in sectoraal beleid. Dat is immers altijd verkeerd, maar in andere sectoren zoals natuur, bosgebied of landbouw zijn gespecialiseerde instellingen aan de slag. Ik denk hier aan het Instituut voor Natuurbehoud, de Vlaamse Landmaatschappij of het Instituut voor Bosbeheer. Voor economie vallen we terug op een versnipperd landschap van vijf GOM's die ieder hun merites hebben, maar samen niet echt scoren. Daarom wordt gevraagd naar een visie op ruimtelijk economisch beleid en het ontwikkelen van de nodige beleidsinstrumenten hiervoor. Binnen de administratie economie of ruimtelijke ordening was dit niet aanwezig, of nauwelijks een aandachtspunt. We hebben getracht beide administraties samen aan tafel te zetten. Uiteindelijk is beslist het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie als een wetenschappelijk kader naar voren te brengen.

Hier kan een kenniscel binnen de administratie uit voortvloeien. In het kader hiervan hoop ik ooit op een Instituut voor Ruimtelijke Economie, dat op een gestructureerde manier het denken kan stimuleren, beleidsondersteunend kan werken en vooral een visie kan ontwikkelen die een win-winsituatie creëert voor de ruimtelijke ordening. Hier komen alle aspecten aan te pas. De onderzoeksvragen die het team zichzelf heeft opgelegd, zijn geordend in drie leidthema's, namelijk de economische structuur, de economische dynamiek en ruimte voor ondernemen. Men heeft getracht het probleem minutiek in kaart te brengen en een eerste stap naar beleid gezet.

Een van de prioriteiten was komaf te maken met de vraag naar het al dan niet tekort aan bedrijfster-

reinen. Telkens als deze vraag aan de administratie Ruimtelijke Ordening wordt gesteld, luidt het antwoord dat er genoeg terreinen zijn. Hier gaat het niet om. De vraag is of hier vanuit ruimtelijke ordening een antwoord moet op worden gegeven of met andere instrumenten naar een antwoord moet worden gezocht. De conclusie die men bijvoorbeeld kan trekken uit de studie met betrekking tot woonuitbreidingsgebieden luidt dat in Vlaanderen toch voldoende bouwkvavels op het vlak van de ruimtelijke ordening aanwezig zijn, alleen zijn ze niet beschikbaar op de markt.

Hier is de oefening gemaakt voor de bestemde, maar niet in gebruik genomen bedrijfsterreinen. Dit was belangrijk. Het is een eerste aanzet om een methodologie te ontwikkelen en zo andere beleidsthema's aan te pakken. Ik sluit me aan bij de opmerking van de interpellant. Wij hebben voor een periode van vier jaar 40 miljoen frank uitgetrokken. Dit budget is absoluut onvoldoende als we binnen vier jaar een ruimtelijke economische visie ontwikkeld willen hebben. We zullen bijkomende middelen moeten zoeken en vrijmaken. Ik kan dat binnen ruimtelijke ordening doen, ik kan dat binnen economie doen. We zijn het aan onszelf verplicht een inhaalbeweging te maken zodat we uiteindelijk in Vlaanderen kunnen beschikken over serieus beleidsondersteunend onderzoek, zoals het HIVA dat in Leuven met succes doet over arbeid en tewerkstelling. Niemand stelt de noodzaak en de juistheid van die studies in vraag.

Deze studie is verhelderend, duidelijk en wetenschappelijk sterk en op korte tijd gemaakt. De auteurs zeggen dat er mogelijk correcties moeten worden gedaan. Die correcties mogen geen afbreuk doen aan de essentie van de conclusie, dat er een acuut tekort is aan wat we noemen een ijzeren voorraad aan terreinen. Men is daarbij uitgegaan van een minimalistische en niet van een maximalistische visie. Men is niet uitgegaan van cijfers van het door dit parlement goedgekeurde Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Misschien zijn een aantal elementen niet in kaart gebracht, zoals het opnieuw vermarkten van on-aangewende gronden in eigendom, het herstructureren van bestaande bedrijfsterreinen en het doelmatiger ruimtegebruik. Het zou boeiend zijn dit minutiek te onderzoeken zodat we daar een beter inzicht in krijgen. Voor Nederland werd berekend dat in de periode tot 2020, afhankelijk van het economisch scenario, de herstructurering van bestaande bedrijfsterreinen 4 tot 12 percent van de uitbreidingsbehoefte van bedrijvigheid kan dekken. Dat is

Van Mechelen

maar een deel van de oplossing. Voor de hele problematiek is dit marginaal en onvoldoende. Dit komt uit een studie over kansen en knelpunten op verouderde bedrijfsterreinen in opdracht van de Nederlandse overheid.

Een nadeel is dat voor de aanleg van nieuwe bedrijfsterreinen het herstructureren van brown fields dikwijls meer kost, tenzij die brown fields zodanig gelegen zijn dat ze een meerwaarde realiseren. De site van Vilvoorde is daarvan een voorbeeld.

Binnen het subsidiariteitsbeginsel is de Vlaamse overheid bevoegd voor het lokaliseren en bestemmen van regionale bedrijfsterreinen in de groot- en regionaalstedelijke gebieden in Vlaanderen en in de gemeenten van het economisch netwerk van het Albertkanaal. Wij hebben ervoor gekozen te werken met plannings- en besluitvormingsprocessen, die nu allemaal aan het lopen zijn. Gelukkig zijn de eerste resultaten in aantocht, zodat we van de theorie kunnen overgaan naar de echte uitvoeringsplannen. Aalst is daarbij een voorloper en Kortrijk volgt dicht op de hielen. Daar is het afbakeningsproces zover gevorderd dat we met concrete uitvoeringsplannen aan die acute nood tegemoet kunnen komen.

Ik maak me geen enkele illusie : als die ruimtelijke uitvoeringsplannen op tafel komen, zal de maatschappelijke controverse losbreken omdat elke vierkante meter industriezone leidt tot weerstand.

In de andere lopende afbakeningsprocessen van Mechelen, Turnhout, Sint-Niklaas, Gent en Hasselt zullen we op zeer korte termijn duidelijke antwoorden kunnen geven. De trein is vertrokken en aan het rijden. De eerste resultaten verwachten we dit jaar, de tweede volgend jaar. Ook de studieopdracht over het economische netwerk van het Albertkanaal is belangrijk. Deze studieopdracht is op dit ogenblik in gunning. Vermoedelijk kunnen we eind mei de beslissing nemen. Voor het opstellen van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor deze zeer belangrijke economische as tussen Antwerpen en Limburg zullen we kwantitatieve en kwalitatieve afbakeningen kunnen maken.

Bij de bestemming van nieuwe bedrijfsterreinen zal steeds worden getracht om economie en ruimtelijke ordening te laten samenwerken. In de studie

van de professoren stond duidelijk dat we geen carte blanche moeten geven aan projectontwikkelaars en speculanten. Het model van West-Vlaanderen werd naar voren geschoven als een positief model.

Ik geloof ook niet in het idee van mevrouw Verriest. We mogen niet in de val trappen dat we algemene richtlijnen uitvaardigen over het aanhouden van een ijzeren voorraad van bedrijven. Als u zegt dat in de haven van Gent, maar ook in Antwerpen al 20 jaar grond ongebruikt ligt, dan is dat logisch. Het gaat over belangrijke economische poorten. Men moet de grond daar gebruiken voor de juiste bestemming.

De petrochemische cluster van Antwerpen heeft zich over een periode van 30 jaar ontwikkeld. De meest recente aanwinsten zijn 2 Japanse bedrijven. Die komen slechts naar Antwerpen op voorwaarde dat ze ruimte krijgen in de petrochemische cluster. Een van de grondslagen om verder te investeren in de bouw van een nieuwe installatie op de site van Sidmar is de ruimte om deze site te ontwikkelen. Dit mag niet onbeperkt zijn. De ruimte voor een petrochemische cluster mag je vanzelfsprekend niet vergelijken met de ruimte voor een bedrijf op een bedrijfsterrein dat 100 percent van de grond naast het bestaande bedrijf gedurende een aantal jaren zou behouden.

De oplossing die de professoren voorstellen is een positieve oplossing. Een bedrijf dat gronden aankoopt om zich te vestigen op een nieuw bedrijfsterrein heeft het recht om een strategische voorraad grond aan te houden. Men moet dan nagaan hoe lang men dit recht kan verlenen, afhankelijk van de invulling van het bedrijfsterrein. Voor kantoren en voor industrie zal dit totaal verschillend zijn. Na afloop van een bepaalde termijn kan men daar een progressieve belasting op toepassen. Dan moet het management afwegen of het betalen van een belasting economisch verantwoord is ten opzichte van mogelijke uitbreiding van het produktieapparaat. Dat is een puur economische redenering.

We moeten streven naar maatwerk. Daartoe moeten we dit soort voorwaarden opleggen bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen. Zuid-West-Vlaanderen doet dit reeds in heel wat gevallen. We mogen de voorwaarden echter niet decretaal opleggen. Ik geloof niet in een passe-partout-regeling, want in concrete situaties zal die sluiten als een tang op een varken. De overheid moet een heel algemene maatregel uitwerken voor de ont-

Van Mechelen

wikkeling van nieuwe terreinen. We moeten met andere woorden de grove spelregels vastleggen, maar de concrete details moeten regionaal worden bepaald. Ze kunnen perfect een bindende voorwaarde vormen voor de goedkeuring van een BPA, wat noodzakelijk is voor de goedkeuring van de zone. Vanuit de administratie Ruimtelijke Ordening hebben we het recht om die als een bindende bepaling te beschouwen, maar het zou niet verstandig zijn om als wetgever vanuit een ivoren toren maatregelen op te leggen. Wat bijvoorbeeld in Gent gebeurt, verschilt totaal van wat in Genk gebeurt. Ik herhaal dat ik echt geloof in maatwerk.

Uit de eerste afgewerkte studie blijkt dat we met het team van de heer Van Haverbeke op het goede spoor zitten. We moeten er alles aan doen om het onderzoek te intensifiëren. Dat zijn we aan onszelf verplicht. We mogen geen nattevingerwerk afleveren. Ik verwijs naar de roep van een aantal burgemeesters uit de Kempen voor meer bouwgrond door nieuwe woonuitbreidingsgebieden. We mogen niet te snel reageren op dergelijke vragen, maar moeten leren om op basis van goede studies een goed beleid uit te stippelen.

Mevrouw Vertriest, dat is ook de reden waarom ik u zal vragen uw voorstel van decreet bij te sturen of om samen met uw collega's een nieuw voorstel van decreet uit te werken. Het is immers onze essentiële bedoeling om de ruimte voor economische activiteit goed en efficiënt te benutten.

Over de brown fields zal ik een uitgebreid antwoord geven naar aanleiding van de vraag om uitleg van de heer Bogaert. Ik geloof echt dat heel wat potentieel aanwezig is. We moeten op korte termijn naar een oplossing zoeken. Ik droom van een amortisatiefonds. De offertevraag voor de studie is uitgeschreven. Uit de studie zullen we kunnen afleiden hoe het amortisatiefonds er moet uitzien, hoe het moet functioneren en hoe het transparant kan werken. Het gaat over een heel moeilijke business met het saneren, het aankopen en het valoriseren van terreinen.

De Boelwerf te Temse vormt voor mij een heel goed experiment. Samen met mijn administratie volg ik de ontwikkelingen ervan op de voet. We begeleiden deze brown field van 85 hectare die er al zes jaar gewoon bijligt, intensief. Het is onze bedoeling uit te vissen hoe we van een verliessituatie een winsituatie kunnen maken voor de gemeente

Temse, voor de omgeving, voor de economie en voor de woonkwaliteit. Op het terrein van 85 hectare is immers ook heel wat natuurontwikkeling mogelijk, die perfect verzoenbaar is met de andere projecten.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en wil u echt feliciteren met het opstarten van het SPRE. Ik hoop dat het plan de nodige middelen zal krijgen voor een goede en efficiënte werking.

Mijnheer de voorzitter, ik wil ook u feliciteren. Ik herhaal wat in mijn inleiding reeds heb gezegd : de hoorzitting behoort tot het beste werk dat ik heb meegemaakt gedurende de zes jaar dat ik zitting heb in dit parlement. Om het met de woorden van de minister te zeggen : het ging over echte expertise, het was de crème de la crème.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil niet vooruitlopen op de discussie die we volgende week zullen voeren over het voorstel van decreet betreffende de leegstand van bedrijfsruimtes, maar ik wil al een opmerking kwijt over het argument van de cluster van de petrochemie. Ik beweer niet dat geen reserves nodig zijn, maar we moeten de vraag stellen wie de reserves in handen heeft. Delen van de petrochemie maken een groot gedeelte van de terreinen onbruikbaar.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Vandenbroeke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken in verband met de sanering van de zogenaamde brown fields

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken in verband met de sanering van de zogenaamde brown fields.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik kan een beetje voortbouwen op de interpellatie van de heer Vandenbroeke. Het klopt dat Aalst als een pilotproject wordt beschouwd. Bij elk plan om een open ruimte aan te snijden voor industriële of commerciële doeleinden, valt het verzet ertegen op. De reden daarvoor is de aanwezigheid van veel brown fields waar niets aan wordt gedaan. De aanpak van brown fields kan echter verschillen naargelang de regio.

Er is sprake van een tweesporenbeleid. Aan de ene kant bleek tijdens de begrotingsbesprekingen 2000 en uit het beleid dat de Vlaamse regering van plan is een organisatie te belasten met het stimuleren van de sanering van brown fields. De saneringen zouden waar mogelijk worden geoptimaliseerd. In 2001 zou dit beleid centraal worden geplaatst. Een werkgroep onder leiding van de OVAM zou worden belast met een degelijk onderzoek en daarvoor werden reeds financiële middelen uitgetrokken.

Aan de andere kant merken we bij het vastleggen van afbakeningsgebieden en het opstellen van structuurplanningen dat steeds meer open ruimtes, of zogenaamde green fields, worden aangesneden. Ik heb de indruk, maar kan me vergissen, dat de diverse niveaus zo snel mogelijk hun gewestelijke, provinciale en gemeentelijke plannen willen opstellen om de green fields zo snel mogelijk ter beschikking te stellen van de economische wereld.

Het benadrukken van de green fields in het licht van het SPRE hinkt wat achter op echt beleid ten aanzien van de aanpak van de brown fields. Indien het beleid op beide vlakken gelijk zou lopen, zou de slagkracht tegenover de buitenwereld groter zijn. Zolang de brown fields echter niet juist kunnen worden omschreven en aangepakt, zullen er steeds tegenstanders zijn van de aanpak van green fields die verwijzen naar het onopgeloste probleem van de brown fields.

Het was mijn bedoeling om met deze vraag te benadrukken dat een tweesporenbeleid wordt gevoerd. Mijnheer de minister, kunt u verduidelijken wat precies wordt bedoeld met de optimalisering van het beleid inzake de brown fields ? Wat houdt 'een optimale allocatie van bedrijven via een evenwichtige verdeling van brown fields en green fields' in ?

Welke organisatie is belast met de opdracht om de sanering van de brown fields te stimuleren ? Hoe evalueert u de werking van die organisatie ? Bestaat er een listing ? Zo'n lijst is niet onbelangrijk omdat de aanpak van brown fields kan verschillen per regio. In bepaalde regio's is het probleem immers overroepen.

Hoe staat het met de Urban II-middelen voor Zuid-Antwerpen ? Op welke wijze verloopt de interactie met de gemeenten, die nu bezig zijn met het opstellen van afbakeningsgebieden en ruimtelijke structuurplannen, en het gewest ? Krijgen de gemeenten vooraf duidelijke informatie over de te saneren brownfields op hun grondgebied ? Dezelfde vraag geldt voor de interactie tussen de provincies en het gewest.

Kunt u meer duidelijkheid verschaffen over de projectmatige werking ? In welke projecten wordt voorzien ? Welke criteria worden gehanteerd om de te saneren brown fields aan te wijzen ? Over hoeveel brown fields gaat het exact ? Werd een prioriteitenlijst opgesteld ? Kunt u de PPS-formule concreet omschrijven ?

Ik ben ervan overtuigd dat de privé-sector niet staat te springen om dat probleem aan te pakken. De risico's zijn dermate groot dat het hoofdzakelijk een taak van de overheid zal zijn. Momenteel hebben we daar echter geen instrumenten voor. De GIMV is in haar huidige manier van werken zeker niet het geschikte instrument om financieel bij te dragen tot dat toekomstgericht beleid. Mijn slotvraag is dan ook hoe men dit financieel-beleidsmatig denkt op te vangen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Bogaert, ik ben op de hoogte van uw bezorgdheid. Ik heb immers onlangs een schrijven van u ontvangen over de problematiek van de te saneren brown fields in de stad Aalst, waarbij specifiek aandacht werd gevraagd voor een site van 5,1 hectare die echt als een brown field bekendstaat. Er zou terzake dus echt wel iets moeten gebeuren.

Van Mechelen

In verband met uw eerste vraag kan ik het volgende antwoorden. Met de optimalisatie van het beleid inzake brown fields en green fields wordt bedoeld dat men een evenwicht moet nastreven. Het is dus niet zo dat ik graag ofwel het ene ofwel het andere wil hebben. Het enige wat telt, zijn de cijfers. Het door het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vastgestelde tekort aan bedrijventerreinen van 6.964 hectare kan niet uitsluitend via een van beide systemen worden verholpen. We zullen dus voor beide aandacht moeten hebben in een aangepaste snelheid.

Als men erin slaagt een aantal hinderpalen op te lossen, kan men met de green fields uiteraard dikwijls sneller handelen. Ik verwijs altijd naar Kapelveld in Wommelgem, een terrein van 27 hectare dat zeer gunstig gelegen is. Het probleem is echter de ontsluiting ervan. Ofwel komt er een akkoord over die ontsluiting, en dan zullen we het dynamisch bekijken en pakken we het aan, ofwel veroordelen we onszelf om het opnieuw van het gewestplan te schrappen.

Het heeft echter geen zin om te zeggen : 'Er zijn op het gewestplan nogal wat bedrijventerreinen ingekleurd, maar om god weet welke redenen – bodemvervuiling, milieutechnische redenen, mobiliteitsredenen, eigendomsverwerving, zonevreemdheid – zijn ze niet realiseerbaar.' Daarom moet er voor de bedrijventerreinen een soort task force worden opgericht. Op die manier kan dan echt worden opgetreden.

Dat was ook de reden waarom de burgemeesters van Wommelgem, Ranst en Wijnegem samen met minister Stevaert en ikzelf enige tijd geleden een gesprek hebben gehad. We moeten het probleem samen proberen aan te pakken in het kader van de mobiliteit en in het kader van de ontwikkeling van nieuwe terreinen. Zeker als die terreinen liggen op de as tussen het Albertkanaal en de E313 zijn ze bij uitstek geschikt om daarvoor in aanmerking te komen.

Men kan eenzelfde redenering voeren voor brown fields. Ik heb daarnet het voorbeeld van Vilvoorde gegeven. Aalst is ook een voorbeeld. Nog andere voorbeelden zijn de Boelwerf, Petroleum Zuid, enzovoort. Ik heb er hier een aantal in een lijst. Momenteel zijn we namelijk bezig met het opstellen van een shortlist met sites die we als experiment willen aanpakken.

De site van Schotte in Aalst staat op die lijst. Dat terrein bevindt zich in Erembodegem en heeft een grootte van 5,1 hectare. De bestemming is industrie, KMO of natuur. Die keuze blijft dus nog open. De verwachte kosten zijn nog niet bekend. De eigenaar is waarschijnlijk bereid tot medewerking.

Dit hebben we voor een aantal sites gedaan. Voor Antwerpen Petroleum Zuid is de trekker de stad Antwerpen. De ligging is uiteraard Antwerpen. De grootte bedraagt 120 hectare. De bestemming is stedelijke ontwikkeling. De kosten bij een eerste raming bedragen meer dan een miljard frank. Voor het akkoord van de eigenaar is er de goedkeuring van het schepencollege. Op die manier proberen we dat per terrein op een analytische manier aan te pakken om bepaalde dossiers op gang te brengen.

Uw volgende vraag luidt welke organisatie belast is met de opdracht om de sanering van de brown fields te stimuleren en hoe dit momenteel verloopt. Sedert 13 december 2000, na een aantal gesprekken tussen minister Dua en mezelf, onderzoekt een stuurgroep onder leiding van de OVAM de ontwikkeling van de brown fields. De administraties die economie, ruimtelijke ordening, sociale huisvesting en natuurbehoud onder hun bevoegdheid hebben, verlenen eveneens hun medewerking aan die stuurgroep. Op die manier beschikken we over een multidisciplinair team dat de problematiek vanuit een veelzijdige invalshoek kan bekijken.

Binnen deze stuurgroep ligt de focus dus niet uitsluitend op de economische herbestemming. Diegenen die de ontwerpen al hebben gezien in verband met de Boelwerf, hebben gemerkt dat het gaat om een volledig gemengd project. Het gaat om een project dat ook tegemoetkomt aan de wensen van de gemeente Temse. Er is een gedeelte gemeenschapsvoorzieningen. Er is een gedeelte woonontwikkeling, aansluitend bij de dorpskern. Er is ook een gedeelte industriële ontwikkeling aan de waterkant. Daarnaast is er ook een gedeelte natuurherstel. Men houdt daarbij rekening met alle mogelijke factoren van wonen, mobiliteit en dergelijke zaken meer. Net daarom is die multidisciplinaire samenstelling nodig. Dit is uiteraard wel bijzonder belastend omdat men altijd bij dezelfde mensen terecht komt.

Binnen die stuurgroep onderzoekt een werkgroep de problematiek van de inventarisatie van brown fields. Via een koppeling van de reeds bestaande databanken, zoals die van de OVAM inzake bodemvervuiling of die met betrekking tot de leeg-

Van Mechelen

staande gebouwen, probeert men tot een volledige bedrijveninventarisatie en een overzichtelijke en complete lijst van brown fields te komen. Anders gezegd, momenteel bestaat zo'n lijst nog niet. Men is die nu aan het opstellen. Andere werkgroepen onderzoeken de financieringsproblematiek, waaronder de publiek-private samenwerking voor de herontwikkeling van brown fields, en volgen aan de hand van enkele proefprojecten de trajectmatige problematiek op.

In hoofde van mijn bevoegdheid als minister van Ruimtelijke Ordening is een belangrijk aandachtspunt in deze materie de ruimtelijke ligging van de brown fields. Er zal telkens een evaluatie van de plaatselijke toestand nodig zijn. Men zal een onderzoek moeten uitvoeren naar de aanwezige vervuiling en de haalbaarheid van de sanering. Het gaat hier om de potentie tot nieuwe ontwikkeling. De Boelwerf in Temse kan men bijvoorbeeld enkel bereiken via een asfaltweggetje met een breedte van slechts 4,5 meter. Men weet dus dat men daar geen zware mobiliteitsgenererende activiteit moet opstarten.

Om de ontwikkelaars van bedrijventerreinen aan te moedigen prioritair verlaten en vervuilde terreinen voor economisch hergebruik aan te snijden, zijn we momenteel bezig het besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1998 tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen in die zin te laten herwerken. We kunnen bijvoorbeeld overwegen een verhoogd subsidiepercentage toe te kennen voor de heraanleg van openbare infrastructuur op verlaten en bestaande terreinen. Op die manier geven we een extra impuls. Als men bestaande terreinen gaat heractiveren en herontwikkelen, zijn we immers bereid om meer te subsidiëren dan als men een green field aansnijdt.

Dit is een moeilijke evenwichtsoefening, maar we zijn er in ieder geval mee bezig. Ik denk ook wel dat we er zullen geraken. Dit is trouwens ook belangrijk voor de herontsluiting van een aantal bedrijventerreinen die de helft van hun capaciteit niet ontwikkelen omwille van slechte ontsluitingen. Een prachtig voorbeeld daarvan vinden we in de gemeente van de heer De Roo. Door het oprichten van een woonwijk is een potentieel bedrijventerein dat in ontwikkeling was, nu volledig stilgevalen. Alle vervoer moest immers door dat woongebied. Als we een nieuwe aansluitingsweg aanleg-

gen, lossen we het probleem op. Zo kunnen we die beschikbare hectaren opnieuw gebruiken. Hetzelfde probleem vinden we in de gemeente Kontich. Er zijn verschillende mogelijkheden. We moeten echter wel onder ogen durven zien dat we de mobiliteit niet via dorpskernen moeten laten lopen.

In verband met een mogelijk fonds heb ik ook het initiatief genomen tot een studieopdracht waarvan de offerteaanvraag momenteel loopt. Er is een voorbereidende studie geweest om na te gaan of dit al dan niet hout snijdt. Daaruit is een lastenboek gemaakt voor een offertevraag. Die offertevraag is op dit ogenblik vertrokken naar een zes- of zevental firma's. De uiteindelijke bedoeling is het uitvoeren van een studie naar de creatie van een amortisatiefonds voor verouderde bedrijventerreinen. Dat zijn belangrijke instrumenten, waar we momenteel aan werken. Het spreekt vanzelf dat dit morgen nog niet klaar zal zijn. Het belangrijkste is echter dat we eraan begonnen zijn.

Uw derde vraag ging over de Urban II-middelen in Zuid-Antwerpen. Zal 385 miljoen frank worden uitgetrokken voor dergelijke projecten, waarvan 28,7 percent door Europa wordt gefinancierd? Het Urban II-programma Zuidrand Antwerpen loopt over de periode 2000-2006. De aandacht van het programma gaat in het bijzonder uit naar milieusanering en milieuvriendelijke industrie. De prioriteit 'Milieu' voorziet specifieke acties in het kader van sanering, reconversie, milieutechnologie, recyclage en natuurbeheer. De totale kosten van deze prioriteit bedragen volgens de huidige raming 216 miljoen frank, waarvan 31 percent gedragen wordt door EFRO, 31 percent door Vlaanderen en 38 percent door de stad.

Een nog niet nader bepaald deel van deze middelen kan dus worden aangewend voor de sanering van de zogenaamde brown fields. De EFRO-steun is een gemiddeld percentage voor de betrokken prioriteit. De rest van het antwoord op deze vraag kwam reeds aan bod in andere vergaderingen.

Mijnheer Bogaert, uw vierde vraag was of de gemeenten op voorhand duidelijkheid krijgen over de te saneren brown fields. Het beleid volgt twee sporen. We hebben daarvoor iedereen nodig, zeker in het kader van de afbakeningsplannen. Overigens is Aalst daarmee klaar. Het uitvoeringsplan voor Aalst is ook afgewerkt. Er worden dus keuzes gemaakt. Natuurlijk zullen die voor maatschappelijke controverses zorgen.

De vijfde vraag betrof de projectmatige werking. De bedoeling is om aan de hand van de inventaris

Van Mechelen

een shortlist op te stellen om proefprojecten te selecteren. We zullen daarvoor onder meer de volgende criteria hanteren : er moeten diverse nabestemmingen zijn vertegenwoordigd, zoals natuur, woongebied, industrie, enzovoort. De projecten moeten worden getrokken door meerdere actoren, zoals het gewest, de gemeente, de GOM, of uitsluitend privé-bedrijven of een privé-publiek samenwerkingsverband. De projecten moeten geografisch gespreid zijn.

Ten slotte moeten ze variëren wat betreft grootte, complexiteit, juridische situatie, enzovoort. We willen dus een grote diversiteit onder de proefprojecten, zodat de totale kostprijs van de aanpak van de brown fields op een nauwkeurige manier kan worden berekend. Natuurlijk zal dat jaren in beslag nemen. We moeten eerst de zaken analyseren, dan een instrumentarium uitwerken en vervolgens proefprojecten selecteren en uitvoeren. Op basis van de resultaten daarvan kunnen we de beleidslijn vastleggen. Op die manier kan een langetermijnvisie tot stand komen op de herontwikkeling van bedrijfsterreinen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de vergunning voor de bouw van de ringdijk van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Stassen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de vergunning voor de bouw van de ringdijk van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, u behandelt niet de gemakkelijkste dossiers. Hoewel dit dossier minder goed is gekend, is het ook een moeilijk dossier.

Deze zaak is in feite een gevolg van het Sigmaplan van 1978, dat werd opgesteld na de zware overstromingen in Ruisbroek. Het Sigmaplan hield in dat

er dijken zouden worden aangelegd, dat de rivier meer ruimte zou krijgen door de creatie van potpolders, en dat er een stormstuw zou worden gebouwd. Van de dijken is na bijna 25 jaar ongeveer 80 percent gerealiseerd. Twaalf van de dertien potpolders zijn er gekomen. De dertiende, nooit aangelegde potpolder is even groot als de overige twaalf samen. De stormstuw is geschrapt in het geactualiseerde Sigmaplan.

In 1994 besliste de Vlaamse regering na de overstromingen aan de Maas en de IJzer om de potpolder van Kruibeke, een gecontroleerd overstromingsgebied, aan te leggen. Het ging om een principebeslissing. De regering heeft toen een hele reeks studies laten uitvoeren. Uiteindelijk werd een uitvoeringsschema opgesteld.

De vorige regering is er niet helemaal uitgekomen en heeft de keuze gelaten tussen de bestaande toestand, met landbouw, recreatie en natuur, of alleen natuur. De huidige Vlaamse regering heeft in december 1999 voor een natuurgebied gekozen. Een ringdijk, even hoog als de huidige Scheldedijk, zal het water opvangen. De polder wordt een bufferzone om wateroverlast op te vangen. In de Scheldedijk komen sluizen, zodat het water in het overstromingsgebied kan terugvloeien naar de rivier.

De principebeslissing is intussen ook al meer dan zes jaar oud. Hoewel er massa's studies zijn gemaakt, is van het hele plan nog maar bitter weinig in huis gekomen. Ondertussen is het veiligheidsrisico alleen maar toegenomen. Er bestaat een kans van 1 op 70 jaar op een overstroming zoals die van 1953. Simplistisch gezegd mogen we binnen de volgende twintig jaar zo'n overstroming verwachten. Daar zijn we niet tegen opgewassen. Ondertussen wordt eindeloos gepalaverd, maar gebeurt er niks.

Mijnheer de minister, hoe komt het dat dit project zo lang blijft hangen in de discussiefase ? Waarom wordt niet begonnen met de bouw van de ringdijk ? Waarom blijft een bouwvergunning voor deze dijk zolang uit ? Kan het dijkendecreet worden gebruikt als wapen om de zaken sneller te doen gaan ? Wilt u misschien eerst een totaalvisie op dit project ontwikkelen, en het niet gefaseerd aanpakken, zoals wordt voorgesteld in de plannen van AWZ ? Wacht de Vlaamse regering een nieuwe overstroming af om in te grijpen ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals u weet was ik een bevoorrecht

Van Mechelen

getuige van de wateroverlast van 1998. Ik ben dus bijzonder gevoelig voor deze zaak.

De bouwaanvraag voor de realisatie van de ringdijk werd ingediend op 5 november 1999. Ze betreft het volledige tracé, behoudens een opening ter hoogte van de Barbierbeek. Er is zeker enige vertraging opgetreden. Gezien zijn complexiteit werd het dossier namelijk op 25 februari 2000 aan de directeur-generaal van de Arohm voorgelegd ter beslissing. De redenen daarvoor zijn enkele ongunstige adviezen, het aantal ingediende bezwaren, die vaak moeilijk te weerleggen zijn, en het tekort aan informatie in het dossier, in het bijzonder in het milieu-effectenrapport. Het dossier is dus weggehaald uit het provinciale niveau en overgebracht naar de centrale diensten. Het werd mij ter kennisgeving voorgelegd door mijn administratie. De directeur-generaal heeft met andere woorden samengevat welke bezwaarschriften werden ingediend en wat precies de moeilijkheden zijn.

Dit alles doet denken aan de dossiers van de Antwerpse Leien en het Deurganckdok. Sommige bouwheren zouden er zich wel eens bewust van mogen worden dat de tijd voorbij is van motivaties die bestaan uit de zin 'Dit is van algemeen belang.' Administraties zoals de AWZ en de AWV moeten daar echt werk van maken. Ik eis voortaan dat op vergaderingen zoals die over de Antwerpse Leien niet de gemachtigde ambtenaar van Antwerpen aanwezig is of het afdelingshoofd, maar de secretaris-generaal en de directeur-generaal van Wegen en Ruimtelijke Ordening. Zodoende kan eindelijk eens worden gepraat over de manier waarop dit soort bouwaanvragen vaak wordt ingediend, te weten onvolledig, onvolmaakt en onvoldoende gemotiveerd. Ruimtelijke Ordening moet dan de motivatie helemaal opnieuw schrijven, terwijl dat toch de taak is van instanties als Wegen, Zeewezen, het Antwerpse Havenbedrijf, enzovoort. Elke verklaring op welke manier hun bouwproject het algemeen belang dient, ontbreekt. Ik vind eerlijk gezegd dat dit moet stoppen. Dit is weer een typisch dossier dat niet in orde is.

Nadat de AWZ een aantal schriftelijke reacties bezorgde aan het kabinet, vond op 12 januari 2001 op het kabinet een overlegvergadering plaats die op mijn vraag door de adjunct- kabinetschef was samengeroepen. We moeten de betrokkenen samenbrengen. Als we zo blijven doorgaan, zal er immers pas binnen tien jaar iets gebeuren.

Uiteindelijk werd beslist dat onder het voorzitterschap van de secretaris-generaal van het departement LIN een werkgroep zou toezien op de voortgang en de coördinatie van het dossier. Doen we het of doen we het niet ? Wat zijn de voorwaarden en wat is de screening ? Dat zijn de vragen die moeten worden gesteld.

Op 7 februari 2001 vond voorafgaand overleg plaats. De eerste vergadering van de stuurgroep vond plaats op 15 februari 2001. Daar werden een aantal afspraken gemaakt en de uitvoering ervan zullen we op 5 mei 2001 evalueren. Dat is de geplande timing. De volgende vergadering van de stuurgroep vindt plaats op 16 mei 2001. Als er al van vertraging kan worden gesproken, ligt dat volgens mij aan het onvoldoende snel aanleveren van bijkomende gegevens en argumentatie om de bezwaarschriften op gemotiveerde wijze te onderzoeken. Ik wil geen bouwvergunning afleveren waarvan ik weet dat de werf stilligt van zodra er een klacht van de Raad van State komt.

Een andere vraag was of het dijkendecreet de realisatie kan versnellen. De onteigeningen voor de bouw van de ringdijk zijn bezig en niets laat op dit ogenblik vermoeden dat die een obstakel zouden vormen voor de uitvoering van de werken. Indien nodig kan men een beroep doen op het dijkendecreet, op voorwaarde dat men de hoogdringendheid kan aantonen. Zeggen dat er binnen 20 jaar wateroverlast kan zijn, is misschien niet de juiste motivatie voor die hoogdringendheid.

U vroeg of ik als minister van Ruimtelijke Ordening wacht op een totaalconcept voor het verlenen van de bouwvergunning. Vooraleer de vergunning kan worden verleend moet de aanvrager een duidelijk en ondubbelzinnig antwoord geven op bezwaren inzake mogelijke afwateringsproblemen van het oppervlaktewater landinwaarts, zolang die afwatering enkel gebeurt via de gracht naast de ringdijk die wordt afgeleid naar de Barbierbeek.

Ingevolge van het uitgevoerde MER moet de globale studie van het integraal waterbekken van de Barbierbeek zijn gekend. Die gegevens zijn volgens mij onontbeerlijk voor een degelijke onderbouwing van de bouwvergunning. De AWZ heeft beloofd die globale studie zo snel mogelijk uit te voeren. Volgens mij is die nodig als argument tegen bezwaarschriften die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek.

Wij proberen dit dossier te laten vooruitgaan.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wou de stand van zaken weten en uw antwoord was zeer duidelijk.

Ik vond uw antwoord toch ook onthutsend. U zegt dat u het dossierbeheer zult aankaarten bij de verantwoordelijke minister. Als u omwille van onderbouwingsredenen moet wachten op de studie over de Barbierbeek, dan kunt u nog twee jaar wachten. De provincie is er immers pas mee begonnen.

Het grote verschil met bijvoorbeeld het Deurganckdokdossier is dat in dit dossier het water niet wacht. Het gaat hier om veiligheid. Als het water komt, dan komt het. We kunnen nog vijf jaar dis-

cussiëren en studies laten maken, maar het water komt.

Ik snap dat u zegt dat u niet nog eens wenst te worden onderuitgehaald op basis van een slecht dossier, maar wat u moet antwoorden blijft natuurlijk onthutsend.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.01 uur.*
